

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD OMIŠ
GRADONAČELNIK

KLASA: 601-02/13-01/09
URBROJ: 2155/01-02-13-2
Omiš, 11.studenog 2013.g.

Na temelju odredbi čl. 39. Statuta Grada Omiša (Službeni glasnik Grada Omiša br. 4/09 , 9/10, 2/13 i 10/13) i čl. 54. Poslovnika o radu Gradskog vijeća Grada Omiša (Službeni glasnik Grada Omiša br. 6/09), gradonačelnik Grada Omiša donosi

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se prijedlog teksta ***Zaključka o prihvatanju Izvješća o realizaciji godišnjeg programa rada Dječjeg vrtića „Čarobni pianino“ OJ Omiš za školsku 2012./2013.g.*** te se predlaže Gradskom vijeću Grada Omiša njegovo donošenje u obliku i sadržaju kakav prileži ovom zaključku pod KLASA:601-02/13-01/09 URBROJ:2155/01-01-13-3.
2. Za izvjestitelja pred Gradskim vijećem Grada Omiša određuje se osnivačica ustanove Virna Mudnić.

GRADONAČELNIK

dr.sc. Ivan Kovačić, v.r.

DOSTAVITI:

1. Gradsko vijeće Grada Omiša, n/r predsjednika,
2. Ured gradonačelnika Grada Omiša,
3. Dječji vrtić „Čarobni pianino“, Terzićeva 8., Split,
4. Pismohrana.

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD OMIŠ
GRADSKO VIJEĆE**

KLASA: 601-02/13-01/09
URBROJ: 2155/01-01-13-3
Omiš, ***** 2013.g.

Na temelju odredbi čl. 30. Statuta Grada Omiša (Službeni glasnik Grada Omiša br. 4/09, 9/10, 2/13 i 10/13) i čl. 13. Ugovora o načinu i uvjetima sufinanciranja programa Dječjeg vrtića «Čarobni pianino» Split (Službeni glasnik Grada Omiša br. 3/07 i 2/12), Gradsko vijeće Grada Omiša na **. sjednici od *****2013.g. donosi

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se **Izvešće o realizaciji godišnjeg programa rada Dječjeg vrtića „Čarobni pianino“ OJ Omiš za školsku 2012./2013.g.** u obliku i sadržaju kakav prileži ovom zaključku.
2. Ovaj zaključak se objavljuje u Službenom glasniku Grada Omiša.

**PREDSJEDNIK
GRADSKOG VIJEĆA**

Zvonko Močić, dr.med.

DOSTAVITI:

1. Ured gradonačelnika Grada Omiša,
2. Dječji vrtić „Čarobni pianino“, Terzićeva 8., Split,
3. Službeni glasnik Grada Omiša,
4. Pismohrana.

DJEČJI VRTIĆ ČAROBNI PIANINO
21 000 Split, Terzićeva 9

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
DJEČJEG VRTIĆA ČAROBNI PIANINO, SPLIT
u pedagoškoj godini 2012./2013.

GRAD OMIS

Split, kolovoz 2013.

Na temelju članka 42. Statuta Dječjeg vrtića ČAROBNI PIANINO , Split, Upravno vijeće Vrtića, na sjednici održanoj dana 29. kolovoza 2013. donijelo je

ZAKLJUČAK

Usvaja se Izvješće o realizaciji godišnjeg plana i programa rada za pedagošku godinu 2012/2013.

*Predsjednik
Upravnog vijeća:*

VIRNA MUDNIĆ

Dostaviti :

- 1. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Odjel za predškolski odgoj
10 000 Zagreb, Donje Svetice 38*
- 2. Ured državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Služba za društvene
djelatnosti, Odsjek za prosvjetu, kulturu, informiranje, šport i tehničku kulturu,
21 000 Split, Vukovarska 1*
- 3. Agencija za odgoj i obrazovanje, 21 000 Split, Tolstojeva 32*
- 4. Osnivaču*

UVOD :

Godišnje izvješće o radu Dječjeg vrtića Čarobni pianino temelji se na Godišnjem planu i programu rada vrtića za pedagošku godinu 2012./2013. U izvješću iznosimo ostvarnost planiranih zadaća za ovu godinu prema područjima rada planiranim u Godišnjem planu i programu.

USTROJSTVO RADA

U prošloj pedagoškoj godini realizirani su redoviti programi predškolskog odgoja i naobrazbe za djecu od navršene jedne godine života do polaska u školu kroz cjelodnevne, poludnevne i kraće programe. Detaljniji prikaz u tablici.

OBJEKT	VRSTA PROGRAMA	SKUPINA	BROJ DJECE	BROJ SKUPINA	BROJ ODGOJITELJA
OMIŠ	10 satni jaslični	mješovita	15	1	2
	10 satni vrtićni	mješovita	25	1	2
	5 satni popodnevni	mješovita	25	1	1
UKUPNO			65	3	5

Tijekom pedagoške godine broj djece u odgojnim skupinama se neznatno mijenjao. Tijekom proljetnih i ljetnih mjeseci bilježimo veći broj ispisa djece zbog smanjenih potreba roditelja za korištenjem usluga dječjeg vrtića.

NOSITELJI PROGRAMA

Neposredan odgojno – obrazovni rad s djecom u odgojnim skupinama provode odgojitelji predškolske, a pomoćno-tehničke poslove obavljaju djelatnici prema strukturi i broju sukladno odredbama Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoj i naobrazbe.

Vrtić ima stručno – razvojnu službu koju čine pedagog vanjski suradnik, pedagog, psiholog, defektolog i viša medicinska sestra. U sklopu provođenja kraćih programa u dječjem vrtiću Čarobni pianino zaposleni su profesor glazbene kulture i profesor tjelesne i zdravstvene kulture. U suradnji s odgojiteljima oni provode programe glazbenog odgoja i sportski program.

Administrativne i računovodstvene poslove obavlja specijalizirana tvrtka putem ugovora.

Dječji vrtić, odnosno pojedini objekti, u pedagoškoj godini 2012./2013. radili su od 6,00 do 21,00 sat. Radno vrijeme prilagođeno je potrebama roditelja, te je u skladu s tim roditeljima omogućen smjenski boravak za dijete. Programi su organizirani radnim danom tijekom tjedna kroz cijelu godinu, a tijekom ljetnih mjeseci organiziran je rad prema potrebama roditelja kroz ljetno dežurstvo po objektima.

MATERIJALNI UVJETI RADA

Jedinica Omiš

Ribnjak 7

Jedinica Omiš je smještena u stambeno-poslovnoj zgradi na 250 m² (prizemlje) unutarnjeg korisnog prostora, a sastoji se od:

- soba dnevnog boravka (2)
- čajna kuhinja (1)
- sanitarni čvor za djecu (4)
- sanitarni čvor za osoblje (1)
- garderobni prostor (1)
- garderobni prostor za odrasle (1)
- izolacijska soba (1)
- ostava (1)

Jedinica Omiš ima vlastito dvorište (164 m²).

OPREMA I DIDAKTIČKA SREDSTVA

Objekti su opremljeni primjerenim namještajem, didaktičkim sredstvima i pomagalicama u skladu s Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe. Za pedagošku godinu 2012./2013. nabavljani su potrebni materijali, namještaj i didaktička sredstva za rad dječjeg vrtića prema godišnjem planu i programu. Financijska sredstva za realizaciju programa najvećim dijelom su osigurana iz uplata roditelja a dio sredstava za financiranje se ostvarivao i iz sredstava proračuna jedinica lokalne samouprave.

NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ I ZDRAVLJE DJECE

Tijekom pedagoške godine 2012./2013. provodile su se sve potrebne mjere zdravstvene zaštite u cilju osiguravanja uvjeta za praćenje stanja rasta i razvoja i zdravlja djece. Poduzete su sve preventivne mjere za smanjenje zaraznih bolesti i prevencija ozljeda.

Prehrana djece se planirala i provodila prema preporučenim količinama energije i prehrambenih tvari. Viša medicinska sestra izrađivala je jelovnik za sve programe i specifične bolesti u dječjem vrtiću.

Provodio se zdravstveni odgoj djece u cilju stjecanja pravilnih higijenskih navika. Detaljniji pregled u izvješću više medicinske sestre.

U dječjem vrtiću Čarobni pianino se provodi HACCP sustav od 2010. Godine, a u ovoj pedagoškoj godini vrtić je dobio certifikat provođenja HACCP sustava koji garantira sustav kvalitete.

ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

Odgojno – obrazovni rad dječjeg vrtića Čarobni pianino temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i naobrazbi, Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe, Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece te ostalim zakonima i pravilnicima nadležnim za područje predškolskog odgoja.

U cilju kontinuiranog praćenja i zadovoljavanja razvojnih i specifičnih potreba djece prilagođavali smo uvjete i stvarali poticajno okruženje (materijalno, socijalno, emocionalno) koje potiče cjelovit razvoj djeteta. Tijekom cijele godine izmjenjivali su se sadržaji i aktivnosti u odgojno – obrazovnom radu u skladu s potrebama djeteta. Posebnu važnost pridavali smo svakodnevnom i što dužem boravku djece na zraku i odlascima na izlete u prirodu. U sklopu obogaćivanja uvjeta življenja u vrtićima i provođenja programa surađivali smo s brojnim vanjskim suradnicima. Prema tome, organizirano je prisustvovanje djece na različitim kazališnim i kino predstavama. Tijekom cijele pedagoške godine planirano je i provedeno obilježavanje prigodnih blagdana, kulturnih zbivanja i manifestacija u vrtiću i izvan njega.

Sudjelovali smo u:

- Olimpijski festival dječjih vrtića (Split, Kaštela, Sinj)
- Vatrogasna olimpijada (Kaštela)
- Povorka maškara (Kaštela)
- Dječji karneval (Split)
- Dječji maskenbal (Solin)
- Međunarodni dječji tjedan (Omiš)
- Međunarodni dan igara (Omiš)
- Advent u našem gradu (Omiš)
- Ljepote mojeg zavičaja (Turistička zajednica Splitsko – dalmatinske županije) (sudjelovali Podstrana i Split)
- Dan Općine i blagdan sv. Ante (Podstrana)

U ovoj pedagoškoj godini, na temelju verificiranih programa od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, provodili smo kraće programe sportskog i glazbenog odgoja u suradnji s profesorom tjelesne i zdravstvene kulture i profesorom glazbene kulture. Primarni cilj ovih programa je pozitivno utjecati na cjelovit razvoj i odgoj djeteta u skladu s humanističkim pristupom. Djeca su, zajedno s odgojiteljima i profesorom tjelesne i zdravstvene kulture, sudjelovala na brojnim sportskim natjecanjima.

U sklopu redovnog programa, za djecu u godini pred odlazak u školu koja pohađaju dječji vrtić, odvijala se priprema za polazak u školu. U sklopu odgojno - obrazovnog rada organiziran je posjet osnovnoj školi za djecu.

Organiziran je i program predškole za djecu u godini pred polazak u školu, a koja nisu uključena u redovni program dječjeg vrtića. Rad se odvijao na području općine Podstrana, sukladno programu predškole verificiranom od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

U sklopu programa inkluzije djece s teškoćama, tijekom cijele godine, odgojitelji i stručno – razvojna služba pratili su boravak djece s teškoćama u dječjem vrtiću i intenzivno radili s njima. U sklopu programa surađivali smo s roditeljima i brojnim vanjskim suradnicima u vidu što boljeg uključivanja djece u redovne programe dječjeg vrtića. Opširnije u izvješću stručnog suradnika defektologa.

Kraj pedagoške godine, prije ljetnog dežurstva, obilježen je dječjim festivalom u Splitu, a u objektima je obilježen prigodnom svečanosti na kojoj je svim predškolcima uručena diploma.

STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Tijekom pedagoške godine 2012./2013. nastavili smo s kontinuiranim stručnim usavršavanjem svih djelatnika dječjeg vrtića.

Kontinuirano se dopunjavala literatura za knjižnicu dječjeg vrtića koja je dostupna svim djelatnicima u skladu s praćenjem novije literature i izdanja u području predškolskog odgoja.

Stručno – razvojna služba i pedagog vanjski suradnik održali su planirane aktivnosti stručnog usavršavanja za odgojitelje i pomoćno osoblje unutar ustanove. Planirane aktivnosti provedene su kroz predavanja, radionice, stručne aktive, sastanke i radne skupine.

Odgojiteljice i stručno – razvojna služba sudjelovali su na brojnim stručnim skupovima, seminarima, predavanjima i smotrama izvan ustanove. Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je većinu seminara i stručnih skupova. Od ostalih seminara možemo istaknuti sudjelovanje odgojiteljica u edukaciji za provođenje C.A.P. programa. U sklopu stručnog usavršavanja neke odgojiteljice su prisustvovala predavanju dr. Ranka Rajevića u Gradskoj knjižnici Marka Marulića, te na temelju izvrsnog iskustva toga planiramo u idućoj pedagoškoj godini organizirati gostovanje predavača unutar naše ustanove za održavanje seminara za odgojitelje.

Tijekom prošle pedagoške godine naša ustanova, uz suradnju s Dječjim vrtićem Mrvica, Supetar i Filozofskim fakultetom u Splitu, organizirala je stručno – znanstveni skup 18. Dani predškolskog odgoja Splitsko – dalmatinske županije „Miris djetinjstva“. Tema skupa bila je „Samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja – put prema unaprjeđivanju kvalitete.“ Skup je održan od 14. Do 16. Studenog u hotelu Atrium u Splitu. Na skupu je prisustvovalo oko 500 sudionika iz 40 dječjih vrtića diljem Hrvatske. U sklopu održavanja skupa naše odgojiteljice prezentirale su 3 projekta u području primjera uspješne prakse: „Primjer uspješne inkluzije djeteta sa Sy. Down u redoviti program dječjeg vrtića“, „Kako nastaje vrtić?“ i „Djeca u prometu“, dok je u Zborniku radova prezentiran projekt „Magnetizam“ i stručni rad više medicinske setsre E. Brkljačić Pavelin „Prvostupnica sestinstva – zdravstvena voditeljica u dječjem vrtiću“. Stručne suradnice A.Bedrica i T.Slavinjak održale su radionice na temu „Osobna i zajednička vizija“. Prilikom održavanja stručno – znanstvenog skupa tiskana je znanstvena monografija u kojem stručne suradnice A.Bedrica, T.Slavinjak i I.Tomić imaju objavljene znanstvene radove.

Sudjelovali smo na Regionalnoj smotri projekata iz područja nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo s projektima „Novi prijatelj“ i „Meni trebaju veći brojevi“. Na ovoj smotri sudjelovale su i odgojiteljice u vidu stručnog usavršavanja u području provođenja ovakvih projekata. S projektom „Novi prijatelj“ sudjelovali smo na Državnoj smotri projekata iz područja nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo.

Detaljniji pregled ostvarenih aktivnosti stručnog usavršavanja za 2012/2013. godinu sadržani su u Izvješćima stručnih suradnika pedagoga, defektologa i više medicinske sestre koja su se sastavni dio ovog izvješća.

SURADNJA S RODITELJIMA

U skladu s interesima i dobrobiti djeteta kontinuirano radimo na suradnji s roditeljima. Kao ustanova za rani i predškolski odgoj roditelje vidimo kao partnere u procesu odgoja i obrazovanja djeteta. Cilj našeg zajedničkog djelovanja jest međusobno nadopunjavanje obitelji i dječjeg vrtića.

S roditeljima smo tijekom cijele godine surađivali putem organiziranih roditeljskih sastanaka, radionica, svečanosti i druženja. Odgojiteljice su s roditeljima surađivale i pri svakodnevnim susretima prilikom dovođenja i odvođenja djeteta u vrtić, te prilikom individualnih sastanaka s roditeljima i putem informacija u kutiću za roditelje.

Svim roditeljima pružena je mogućnost individualnih razgovora u vidu savjetovanja s odgojiteljima, stručno – razvojnom službom, ravnateljem i osnivačem ustanove. Intenzivnu suradnju s roditeljima ostvarili smo prilikom upisa djeteta u vrtiću pri inicijalnom intervjuu, a u vidu informiranja o djetetu i djetetovim potrebama.

Tijekom godine održan je set radionica za roditelje na temu „Rastimo zajedno“ koje su dio UNICEF-ova programa podrške roditeljstvu. Radionice su održane u 11 susreta. Voditeljice radionica su stručne suradnice A.Bedrica i T.Slavinjak i odgojiteljica G.Delić.

Ostvarena suradnja s roditeljima neizostavni je dio našeg djelovanja, te prema tome nastavljamo surađivati s roditeljima težeći ostvarivanju partnerskih odnosa.

SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

Suradnja s vanjskim ustanovama dio je rada dječjeg vrtića i povezivanja predškolskog odgoja i obrazovanja s društvom. Nama je ta suradnja iznimno važna za ostvarenje cjelokupnog odgojno-obrazovnog procesa. Stoga, tijekom ove pedagoške godine surađivali smo s:

1. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
2. Agencija za odgoj i obrazovanje

3. Stručne službe jedinica lokalne samouprave
4. Osnovne škole
5. Župni uredi
6. Caritas
7. Crveni križ Kaštela
8. Gradsko kazalište lutaka u Splitu
9. Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko – dalmatinske županije
10. Sanitarna inspekcija
11. Uredi državne uprave
12. Centar za socijalnu skrb
13. Udruga za sport i rekreaciju
14. Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu
15. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
16. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
17. Društvo Naša djeca
18. Udruga stručnih suradnika u predškolskom odgoju Splitsko – dalmatinske županije

Nadamo se nastavku uspješne suradnje u vidu omogućavanja uvjeta za rast i razvoj svakog djeteta u našem vrtiću.

RAD UPRAVNOG I ODGOJITELJSKOG VIJEĆA

Upravno vijeće

Sjednice Upravnog vijeća održavane su prema potrebi. Sjednice saziva predsjednik Upravnog vijeća, odnosno na prijedlog ravnatelja Vrtića. U protekloj godini na sjednicama Upravnog vijeća se raspravljalo o planovima i programima rada, izvješću o radu Vrtića, te usvajanju općih akata sukladno odredbama Statuta.

Odgojiteljsko vijeće

Sjednice odgojiteljskog vijeća sazivao je i vodio ravnatelj. Odgojiteljsko vijeće raspravljalo je o svim odgojno - obrazovnim i organizacijskim pitanjima rada. Posebno se pratio rad i provedba Godišnjeg plana i programa kroz realizaciju mjesečnih i tjednih planova rada.

**DJEČJI VRTIĆ ČAROBNI PIANINO
TERZIĆEVA 9
21000 SPLIT**

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE RADA PEDAGOGA - STRUČNOG SURADNIKA
pedagoška godina 2012. / 2013.**

**Pedagog - stručni suradnik
Iskra Tomić, prof.**

Uvod

Izvješće o ostvarenim zadaćama iz godišnjeg plana i programa rada pedagoga za pedagošku godinu 2012./2013. dio je godišnjeg izvješća rada predškolske ustanove zajedno s izvještajima ostalih stručnih suradnika. Stalna suradnja pedagoga s ostalim članovima stručno-razvojne službe (psihologom, defektologom, višom medicinskom sestrom), ravnateljicom, odgojiteljima i ostalim djelatnicima vrtića, ali i vanjskim suradnicima prioritetan je i nužan način rada u cilju promicanja što kvalitetnije odgojno-obrazovne teorije i prakse.

U DV Čarobni pianino kontinuirano provodimo i unapređujemo odgojno-obrazovni rad s djecom od navršene prve do šeste godine života. Tijekom ove pedagoške godine realiziran je odgojno – obrazovni rad u objektu:

Objekti	Adresa
Omiš	Put Ribnjaka 9, Omiš

Tab.1 Prikaz objekata dječjeg vrtića Čarobni pianino

U navedenim objektima tijekom pedagoške godine 2012./13. provedene su aktivnosti s ciljem podizanja stručne razine i općenito razine usluga u privatnom dječjem vrtiću Čarobni pianino.

Posebno želim istaknuti važne elemente u radu za ustanovu za prošlu pedagošku godinu koji su značajno doprinijeli podizanju stručne razine odgojno – obrazovnog rada. Važno je istaknuti stručno – znanstveni skup 18. Dani predškolskog odgoja Splitsko – dalmatinske županije „Mirisi djetinjstva“ čiji smo organizatori bili zajedno s DV Mrvica, Supetar i Filozofskim fakultetom u Splitu. Značajan doprinos u radu bilo je i sudjelovanje na regionalnoj i državnoj smotri projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo vlade Republike Hrvatske za područje predškolskog odgoja. Nešto više o tome obrazložiti ću u dijelu rada s odgojiteljima.

1. Planiranje i programiranje rada

Prema planiranim zadaćama u ovom dijelu rada predškolskog pedagoga realizirani su planirani zadatci. Na temelju cjelogodišnjeg zapažanja, planiranje rada na mjesečnoj razini pokazalo je uspješnost u ostvarivanju zadaća planiranih u godišnjem planu i programu rada pedagoga. Također, važno je spomenuti uspješnost u suradnji s odgojiteljicama u planiranju njihovog rada tijekom cijele godine. Stoga, ističem planiranje i programiranje rada važnim dijelom rada predškolskog pedagoga, posebno za ustanovu predškolskog odgoja u kojoj se rad realizira na razini nekoliko objekata.

Tijekom ove pedagoške godine dio planiranja i programiranja bio je usmjeren na organizaciju stručnog skupa 18. Dani predškolskog odgoja Splitsko – dalmatinske

županije „Mirisi djetinjstva“ čiji smo organizatori bili uz Dječji vrtić Mrvicu, Supetar i Filozofski fakultet u Splitu. Stručni skup održan je 14. – 16. studenog u hotelu Atruim u Splitu.

2. Realizacija programskih zadaća predškolskog pedagoga u odnosu na sudionike u odgojno – obrazovnom procesu:

2.1 Dijete

Odgojno – obrazovni rad u svim skupinama naše predškolske ustanove temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/1997), Prijedlogu koncepcije razvoja predškolskog odgoja i Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete, kulture i športa, 7/8, 1991) donesenima od Sabora Republike Hrvatske kao i na pravima djeteta prema Konvenciji o pravima djeteta iz 1989.g. čija je potpisnica RH.

Cilj programskih aktivnosti pedagoga usmjerenih na dijete uvijek je doprinos povoljnom cjelovitom razvoju osobnosti djeteta i kvaliteti njegova življenja.

2.1.1. Tijekom cijele pedagoške godine u suradnji stručno – razvojne službe i odgojiteljica vođena je dokumentacija djece i praćenje napretka svakog djeteta. Pedagoška dokumentacija odgojnih skupina vođena je za svaku odgojnu skupinu, zajedno s listama praćenja svakog djeteta i ostalom pripadajućom dokumentacijom. Kako bismo što uspješnije pratili svako dijete na sastancima odgojitelja poseban naglasak stavljao se na razgovor o praćenju djeteta u svrhu ostvarivanja doprinosa cjelovitom razvoju svakog djeteta.

2.1.2. Tijekom cijele pedagoške godine, a posebno u rujnu 2012.g. stručno – razvojna služba pratila je odgojno – obrazovni proces, te proces adaptacije i socijalizacije novoupisane djece u svim objektima. S obzirom na potrebe roditelja, odnosno upis djece tijekom cijele pedagoške godine, kontinuirano u suradnji s odgojiteljicama pratila sam proces adaptacije i socijalizacije novoupisane djece. Metodom promatranja i razgovora pružala sam stručnu pomoć odgojiteljicama i prikupljala podatke o aktualnim potrebama i mogućnostima djeteta u odgojnim skupinama. Ove pedagoške godine najveći broj djece uspješno se prilagodio životu u vrtiću zahvaljujući stručnim savjetima i postupcima odgojiteljica, suradnji roditelja i fleksibilnoj organizaciji rada u vrtiću.

2.1.3. U dogovoru s kolegicama iz stručno - razvojne službe neposredno sam promatrala rad u skupini prateći potrebe i mogućnosti djece u svrhu utvrđivanja djetetovih aktualnih potreba i mogućnosti. Metodom neposrednog promatranja prikupljala sam i bilježila potrebne podatke. Naravno to je bilo moguće uz suradnjom s odgojiteljima i roditeljima, te uvidom u pedagošku dokumentaciju.

- 2.1.4. U suradnji s kolegicama iz stručno-razvojne službe pratile smo boravak djece s posebnim potrebama u vrtiću. Prikaz broja djece s posebnim potrebama, vrste teškoće i posebnog tretmana nalazi se u izvješćima defektologa i zdravstvene voditeljice. Tijekom cijele godine obavljali smo razgovore s roditeljima u vidu inicijalnih intervjua za upis djeteta u vrtić, kao i kontinuirane razgovore u svrhu što uspješnije suradnje s roditeljima.
- 2.1.5. U suradnji s kolegicama stručno – razvojne službe izrađeni su individualizirani odgojno – obrazovni planovi za djecu s teškoćama u razvoju čiju smo provedbu kontinuirano pratili u svrhu ostvarivanja što povoljnijih uvjeta za napredak svakog pojedinog djeteta.
- 2.1.6. Zajedno s kolegicama iz stručno – razvojne službe sudjelovala sam u suradnji s odgojiteljima u pripremi djece za polazak u školu i pratila njihov napredak. Redovito sam radila uvid u napredak djece uz metodičke sugestije i poticaje, te dogovore za daljnji rad u suradnji s odgojiteljicama. Obavljeni su savjetodavni razgovori s roditeljima uz zamolbu za što većem stupnju uključivanja roditelja u cjelokupnost aktivnosti usmjerenih na pripremu djece za školu.
- 2.1.7. Tijekom cijele pedagoške godine radila sam uvid i pratila provedbu odgojno – obrazovnog rada, te sve aspekte boravka djece u našim objektima. Mogu istaknuti kako su odgojiteljice tijekom cijele godine intenzivno pridonosile zadovoljavanju potreba djece na svim razvojnim područjima. Odgojiteljice su postavljale razvojne zadaće u odnosu na razvojnu dob djece, uvažavajući njihove aktualne i potencijalne mogućnosti.
- 2.1.8. Tijekom ove pedagoške godine surađivali smo s profesoricom glazbene kulture i profesorom kineziologije u ostvarivanju posebnih programa u našim vrtićima. Suradnja je bila vrlo uspješna što je na kraju pedagoške godine obilježeno sudjelovanjem na sportskim olimpijadama i završnim festivalom našeg vrtića.
- 2.1.9. Tijekom cijele godine zajedno s odgojiteljicama pratila sam obilježavanje svečanosti i blagdana, te svih značajnijih zbivanja u našim objektima.
- 2.1.10. Intenzivno sam surađivala s odgojiteljicama pri narudžbi didaktike koju smo planirali na temelju dječjih potreba osiguravajući prostorno – materijalne uvjete u skladu razvojnih potreba svakog djeteta.
- 2.1.11. Prema potrebi, u suradnji s odgojiteljima i roditeljima djece pred polazak u školu obavljali smo razgovore, savjetovanja i procjenu zrelosti djece za polazak u školu.

2.2 Odgojitelj

Cilj rada predškolskog pedagoga s odgojiteljima usmjeren je na pružanje podrške i pomoći u radu. Naravno, pritom je iznimno važno usmjeriti i podržati odgojitelja u stvaranju najpovoljnijeg okruženja za djetetov razvoj, pritom poštujući njegova prava i individualnost. Od početka rada svoj cilj sam pokušala ostvariti putem zadanih zadaća:

- 2.2.1. Kontinuirano tijekom cijele godine planirana je i ostvaren izvrsna suradnja s odgojiteljicama. Zadaće su se najvećim dijelom odnosile na pomoć u prepoznavanju i procjenjivanju potreba djece kao i kreiranju uvjeta za povoljan razvoj djeteta i njegovih potreba.
- 2.2.2. Tijekom cijele godine surađivala sam s odgojiteljicama i pružala pomoć i savjete u planiranju i ostvarivanju odgojno – obrazovnog rada. Težili smo ostvarivanju optimalnih uvjeta i načina rada u odnosu na pojedine skupine i cjelokupni Vrtić.
- 2.2.3. U zajedničkoj suradnji intenzivno smo radili na osnaživanju odgojiteljica te njihovom profesionalnom razvoju čemu svjedoči program stručnog usavršavanja odgojiteljica i svakodnevno savjetovanje u suradnji s ravnateljicom i stručno – razvojnom službom.
- 2.2.4. Tijekom cijele pedagoške godine pomagala sam odgojiteljicama u osmišljavanju poticaja i materijalima bogate sredine kao izvor dječje spoznaje. Vjerujem kako i u idućoj pedagoškoj godini moramo raditi na svakodnevnom promatranju prostora i osmišljavanju poticaja kako bismo što uspješnije potaknuli dječju spoznaju.
- 2.2.5. U suradnji s ravnateljicom, osnivačicom i cijelom stručno – razvojnom službom tijekom pedagoške godine intenzivno smo radili na poticanju stručnog usavršavanja odgojiteljica. U skladu s tom razvojnom zadaćom možemo istaknuti sudjelovanje svih odgojiteljica na stručno – znanstvenom skupu 18. Dani predškolskog odgoja na kojem smo sudjelovali i s nekoliko radova. Prije svega, radove u zborniku i monografiji koja je prilikom održavanja skupa izdana, imaju sve članice stručno – razvojne službe, te kolegice iz objekta Solin s projektom „Magnetizam“. Na skupu su predstavljani i projekti „Primjer uspješne inkluzije djeteta sa Sy Down u redoviti program dječjeg vrtića“ - Mutogras, „Kako nastaje vrtić?“ – Brodarica i „Djeca u prometu“ – K.Gomilica.
Tijekom cijele godine pratila sam proces stručnog usavršavanja odgojiteljica, preporukom stručne literature i praćenjem radionica i skupova stručnog usavršavanja.
Sudjelovala sam na projektu „Novi prijatelj“ s odgojiteljicama u objektu Varoš s kojim smo nastupali na regionalnoj smotri i državnoj smotri projekata iz područja građanskog odgoja. Na regionalnoj smotri sudjelovao je i objekt Mutogras s projektom „Meni trebaju veći brojevi“.
- 2.2.6. Tijekom ove pedagoške godine organizirala sam radionice na temu: Pedagoška dokumentacija odgojne skupine u dječjem vrtiću. U radionici su

bili uključeni svi odgojitelji trenutno zaposleni u ustanovi. Radionica je organizirana u dvije skupine odgojiteljica koje rade u jasličkim programima te tri skupine odgojiteljica koje rade u vrtičkim programima. Sveukupno u tri susreta za svaku skupinu održano je 15 radionica na temu pedagoške dokumentacije u ovoj pedagoškoj godini. Planirana tema radionica Profesionalna uloga odgojitelja u modulima nije realizirana u obliku radionice jer se pokazala potreba za radionicom na temu pedagoške dokumentacije. Temu profesionalna uloga odgojitelja obrađena je prilikom stručnih aktiva i odgojiteljskog vijeća na kojem su istaknuti važni elementi profesionalne uloge odgojitelja. Naglasak na unapređivanju profesionalnosti stavljen je i u radionicama vanjske suradnice dr.sc. Maje Ljubetić, izv.prof. koja je u kontinuiranim radionicama radila na temu unapređivanja prakse i osnaživanja odgojitelja u vidu profesionalnih kompetencija.

2.2.7. Praćenjem adaptacije djece tijekom cijele godine pružala sam pomoć odgojiteljicama u odabiru odgovarajućih postupaka pri procesu adaptacije i prilagodbe djece.

2.2.8. Suradnju s roditeljima potičemo tijekom cijele godine, od dana upisa djeteta u dječji vrtić pa sve do polaska u školu. Intenzivno sam poticala odgojitelje na razgovore i suradnju s roditeljima, također pozivajući i roditelje na razgovore. Sudjelovala sam na svim roditeljskim sastancima na početku pedagoške godine te sam pri tome pozvala sve roditelje na suradnju s cijelom ustanovom. Sudjelovala sam i prisustvovala sam u organizaciji i obilježavanju važnih svečanosti u svim objektima zajedno surađujući s odgojiteljicama i roditeljima.

2.2.9. Tijekom ove pedagoške godine ostvarivali smo suradnju s brojnim vanjskim ustanovama. Prije svega, suradnja s DV Mrvica u organizaciji stručno – znanstvenog skupa. Ostvarili smo izvrsnu suradnju s Agencijom za odgoj i obrazovanje te savjetnicom Tončicom Kalilić, prof.def.

2.3 Roditelji

Suradnja s roditeljima ostvarena je tijekom pedagoške godine 2012./13. prema potrebama roditelja i svih ostalih sudionika odgojno – obrazovnog procesa u vrtiću. Cilj predškolskog pedagoga jest jačanje funkcije i razvijanja svijesti o važnosti i nužnosti zajedničkog djelovanja u odnosu na dijete.

2.3.1 Prilikom upisa djece u vrtić, a prema potrebi djeteta u suradnji s odgojiteljicama, obavljani su razgovori zajedno s ostalim članovima stručno – razvojne službe u vidu stjecanja što potpunijih informacija o njihovom djetetu.

2.3.2 Roditelji su putem roditeljskih sastanaka i individualnih razgovora upućeni u način rada i organizaciju rada vrtića. svakodnevno putem roditeljskih kutića i uz razgovor s odgojiteljicama, a posebno tijekom adaptacije pomagali smo roditeljima u što kvalitetnijem uključivanju i prevladavanju problema adaptacije.

- 2.3.3 Prema potrebi roditelja obavljani su razgovori kada su imali potrebu za savjet ili informaciju za njihovo dijete. Bilo je roditelja koji su tražili razgovor u cilju pojašnjenja programa, situacija u vrtiću. Suradnja s roditeljima tijekom ove godine bila je uspješna, te kontinuirana. Izvršna suradnja s roditeljima ostvarena je i prilikom zbivanja u našoj ustanovi (roditeljski sastanci, predstave, završni festival, radionice i sl.).
- 2.3.4 Tijekom cijele godine provodili smo savjetodavni rad s roditeljima prema njihovim potrebama i prema dogovoru. Posebnu pozornost obratili smo na kontinuiranoj suradnji s roditeljima a vezano uz djetetove posebne potrebe ili teškoće.
- 2.3.5 Tijekom ove pedagoške godine sudjelovala sam na svim roditeljskim sastancima u svim objektima na početku pedagoške godine kako bi mogla što kvalitetnije ostvariti suradnju s roditeljima, odgovoriti na njihova pitanja i savjetovati ih u vezi prijelaznog perioda adaptacije. Također održala sam i roditeljski sastanak na temu „Priprema djeteta za školu u Kaštel Starom gdje je postajala potreba za tom temom. Sudjelovala sam i na roditeljskim sastancima u objekt Varoš na kojima smo zajedno s roditeljima radili na projektu „Novi prijatelj“.
- 2.3.6 U suradnji s odgojiteljicama planirane su radionice za djecu gdje sam uz savjet i stručnu pomoć pomogla u planiranju i izvođenju takvih radionica. Naravno, prateći potrebe roditelja organizirali smo radionice na teme koje su njima i programu vrtića u tom trenutku prilagođene.

2.4 Društvo

Osnovni cilj ovih aktivnosti bio je pozitivna afirmacija predškolskog odgoja i ustanova za rani predškolski odgoj. Suradnju s vanjskim ustanovama i osobama ostvarili smo prisustvom i sudjelujući u nekim organizacijama raznih manifestacija prezentirajući našu predškolsku ustanovu, uz prethodni dogovor s odgojiteljima:

- 2.4.1 Surađivali smo s većinom dječjih vrtića u Republici Hrvatskoj u sklopu organizacije 18. Dana predškolskog odgoja Splitsko – dalmatinske županije „Mirisi djetinjstva“. Intenzivno smo surađivali s dječjim vrtićima u općinama i gradovima u kojima se nalaze naši objekti (gradski i privatni vrtići u Splitu, Kaštelima, Omišu, Podstrani, Solinu i Sinju).
- 2.4.2 Surađivali smo s osnovnim školama na području grada Splita, Kaštela, Solina, Sinja, Podstrane i Omiša u prijenosu informacija za djecu koja su polaznici naših vrtića.
- 2.4.3 Kontinuirano smo surađivali s nadležnim institucijama (AZOO, MZOS) Gradskim uredima i Uredima za prosvjetu i kulturu. Posebno smo surađivali s Filozofskim fakultetom u Splitu na organizaciji stručno – znanstvenog skupa, kao i organizaciji stručne prakse studenata predškolskog odgoja. Također, u ovoj pedagoškoj godini smo ostvarili

izvršnu suradnju s Caritasom, Prometnom policijom u Kaštelima, Vatrogascima.

U idućoj pedagoškoj godini nastavljamo sa suradnjom s vanjskim ustanovama u vidu što boljeg povezivanja i osnaživanja naše ustanove i afirmacije predškolskog odgoja.

2.5 Razvojna djelatnost

Tijekom cijele godine u ovom području realizirala sam zadane zadaće u vidu ostvarivanja što uspješnije suradnje s ostalim članicama stručno – razvojne službe kao i ostalim vanjskim suradnicima.

2.5.1 U svrhu što boljeg obrazovanja i stručnog usavršavanja tijekom godine sam proučavala stručnu literaturu iz područja predškolske pedagogije i razvojne psihologije. Kontinuirano sam se stručno usavršavala tijekom cijele pedagoške godine sudjelujući na stručnim skupovima i radionicama.

2.5.2 Kao organizatori 18. Dana predškolskog odgoja sudjelovala sam u organizaciji stručnog skupa svojim znanstvenim radom ali i cjelokupnoj organizaciji.

2.5.3 Tijekom cijele godine surađivala sam s kolegicama iz stručno – razvojne službe u vidu ostvarivanja što bolje suradnje i timskog rada. Stoga smo u svim aspektima surađujući zajednički djelovali. Na redovitim sastancima stručno – razvojne službe smo razmjenjivali informacije, dogovarali strategiju rada i zajednički djelovali.

2.6 Ravnatelj i ostali djelatnici

Suradnju s ravnateljicom ostvarila sam na slijedeće načine:

2.6.1 Sudjelovala sam na sastancima stručno – razvojne službe s ravnateljicom i osnivačicom na kojima smo razgovarali o tekućim poslovima, problemima, izvještavali ravnateljicu i ostale stručne suradnice o realizaciji poslova i zadataka, te planiranje za razdoblje koje slijedi. Kontinuirano smo surađivali u vidu konzultacija o radu odgojiteljica, suradnji s roditeljima, potrebama djece, provođenju posebnih programa, pri suradnji s vanjskim ustanovama.

2.6.2 S ravnateljicom sam surađivala i na nabavci stručne literature, didaktike te u kontaktima s vanjskim suradnicima. Zajedno s kolegicama iz stručno - razvojne službe, te s ravnateljicom i osnivačicom surađivala sam u planiranju, unapređivanju odgojno – obrazovne prakse i zadovoljavanju razvojnih potreba i prava djece u našoj ustanovi.

2.6.3 Ostvarila sam suradnju s dr.sc.Majom Ljubetić, izv.prof. na redovitim sastancima i radionicama, te prema potrebi. Ostvarila sam suradnju s ostalim

djelatnicima Dječjeg vrtića Čarobni pianino prema potrebi, a u cilju ostvarivanja što kvalitetnijeg odgojno – obrazovnog rada.

2.7 Stručno usavršavanje

Izvan ustanove:

- 24. – 26.09.2012. – Drugi kongres pedagoga Hrvatske
- 4.10. 2012. – Inkluzija djece s oštećenjima vida u DV –AZOO, Split
- 14.-16.11.2012. – 18. Dani predškolskog odgoja Splitsko – dalmatinske županije „Mirisi djetinjstva, Hotel Atrium Split
- 3. – 4.12.2012. - Znanstveni kolokvij: Pedagogija i kultura – FFST
- 20.03.2013. Regionalna smotra projekata NPOOLJP – AZOO, Split
- 20.05.2013. – Državna smotra projekata NPOOLJP – MZOS, Zagreb
- Sjednica Udruge stručnih suradnika u predškolskom odgoju Splitsko – dalmatinske županije

U ustanovi:

- 17.10.2012.– Analiza i vrednovanje odgojno – obrazovnog rada - dr.sc. Maja Ljubetić, izv. prof.
- 30.11.2012.– Analiza i vrednovanje odgojno – obrazovnog rada - dr.sc. Maja Ljubetić, izv. prof.
- 10.12.2012.– Analiza i vrednovanje odgojno – obrazovnog rada - dr.sc. Maja Ljubetić, izv. prof.
- 4.12.2012. - Novi prijatelj (radionica) – Varoš
- 29.01.2013. – stručni aktiv – Grafomotorika kod djece predškolske dobi – T.Slavinjak
- 07.02.2013. – stručni aktiv - Zlostavljanje djece u postupku razvoda braka roditelja – A.Bedrica

DJEČJI VRTIĆ ČAROBNI PIANINO
TERZIĆEVA 9
21000 SPLIT

GODIŠNJE IZVJEŠĆE RADA DEFEKTOLOGA - STRUČNOG SURADNIKA
pedagoška godina 2012. / 2013.

Defektolog- stručni suradnik
Tamara Slavinjak, prof.

Izvješće rada defektologa –stručnog suradnika dječjeg vrtića „Čarobni pianino“, za pedagošku godinu 2012. / 2013.

Tijekom pedagoške godine 2012. / 2013. plan i program rada defektologa stručnog suradnika ostvaren je dječjem vrtiću Čarobni pianino i to u slijedećim objektima:

- Čarobni pianino Brodarica – Terzićeva 9, Split
- Čarobni pianino Varoš – Kovačića 9, Split
- Čarobni pianino Kaštel Stari, Grgura Ninskog 12
- Čarobni pianino Kaštel Gomilica, Fra Flugencija Careva 1
- Čarobni pianino Kaštel Lukšić, Sinokoše 48 A
- Čarobni pianino Resnik, Njiva sv. Petra 15
- Čarobni pianino Strožanac, Gospe u siti 13
- Čarobni pianino Mutogras, Cesta Mutogras 5
- Čarobni pianino Omiš, Put Ribnjaka 9
- Čarobni pianino Sinj, Tripalov voćnjak 2
- Čarobni pianino Solin, Barišića 1A

IZVJEŠĆE OSTVARENIH ZADATAKA PREMA PLANU I PROGRAM DEFEKTOLOGA – STRUČNOG SURADNIKA U DJEČJEM VRTIĆU „ČAROBNI PIANINO“ ZA PEDAGOŠKU GODINU 2012. / 2013.

UVOD

Dječji vrtić je druga ili treća stepenica na koju se roditelj penje u nadi i s namjerom da će program predškolskog odgoja te samo vrtićko okruženje poticajno djelovati na razvoj njihovog djeteta s teškoćama u razvoju. Pri prvom inicijalnom razgovoru s roditeljem i djetetom koji su obavili članovi stručnog tima – defektolog, psiholog, pedagog i zdravstveni voditelj – dobivamo osnovne podatke o djetetu, njegovim problemima i poteškoćama, kao i o roditelju i njihovim očekivanjima od naše ustanove. Kao i svake godine dobivene podatke predložili smo odgojiteljima skupine koju će dijete polaziti, zajedno analizirali potrebe djeteta s teškoćom i uskladili ih s potrebama ostale djece u skupini, radnim vremenom odgojitelja. S obzirom na činjenicu kako dječji vrtić „Čarobni pianino“ ima suglasnost za provođenje programa inkluzije djece s teškoćama u razvoju, te ga provodi već drugu pedagošku godinu i ove godine smo podržavali i njegovali inkluziju djece s teškoćama u razvoju u redovite programe dječjih vrtića. O samom procesu uključivanja djece s teškoćama u razvoju i njihovom napredovanju u redovitim programima dječjih vrtića, kao i o edukacijama odgojitelja te planskim intervencijama, posvetiti ćemo poseban dio ovog godišnjeg izvješća. Ono što bi posebno istaknuli kao važan doprinos inkluziji djece s teškoćama u razvoju je činjenica kako smo, u sklopu stručnog usavršavanja odgojitelja, provodili stručne aktivne i radionice koji su imali za cilj stvaranje okoline oslobođene predrasuda te prihvaćanje različitosti. Upravo te ciljeve ostvarili smo provodeći projekt „Novi prijatelj“. Program ima za cilj pomoći pri integriranju djece s posebnim potrebama u redovite odgojno-obrazovne programe, a nazvan Novi prijatelji. Program Novi prijatelji napravljen je za odgajatelje koji u grupi žele stvoriti okolinu i osmisliti iskustva koja će pomoći predškolskoj djeci u razumijevanju i prihvaćanju individualnih razlika. Program je zamišljen tako da odgajatelji i učitelji mogu proširiti svakodnevna iskustva u grupi uključivanjem pozitivnih modela djece s posebnim potrebama i odraslih. Program potiče odgajatelje da stvore okolinu oslobođenu predrasuda, pružajući djeci informacije o posebnim potrebama, otklanjajući negativne predodžbe, predrasude i stereotipe koji se često povezuju sa teškoćama u razvoju. Program usavršavanja Novi prijatelji se bavi se nekom od tema koja su i inače uključena u odgojno- obrazovni program rada s djecom: osjetila,

dijelovi tijela, osjećaji, itd. Program također sadrži prijedloge za proširenje tih područja s aktivnostima kojima se istražuju razlike. Drugim riječima, odgajatelji potiču se da idu dalje od onoga "oči su za gledanje" kako bi omogućili iskustva kroz koja će djeca naučiti kako svijet vide ljudi s oštećenim vidom.

Prilikom učenja o individualnim razlikama, djeca su se upoznala s lutkama prirodne veličine koje imaju neku od posebnih potreba. Lutke mogu napraviti odgajatelji, roditelji, dobrovoljci i dr. Ono što posebno želimo istaknuti je činjenica kako smo provodeći ovaj projekt u objektima dječjeg vrtića „Čarobni pianino“, uključili i roditelje, koji su ovaj projekt rado prihvatili, sudjelovali u njemu te ga na koncu vrednovali. Vjerujemo, kako smo upravo provodeći ovaj projekt u objektima naših dječjih vrtića, na najbolji način stvarali temeljne uvjete za uključivanjem djece s teškoćama u razvoju, kojem je cilj upravo živjeti s razlikama.

Posebno želimo istaknuti kako je dječji vrtić „Čarobni pianino“ zajedno sa dječjim vrtićem „Mrvica“ iz Supetra, bio glavni organizator 18. Dana predškolskog odgoja Splitsko – dalmatinske županije „Mirisi djetinjstva“. Stručno znanstveni skup održao se u Splitu, od 14. do 16. studenog 2012. godine pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske te, posebice, podružnica u Splitu a naslovljen je „Samovrjednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja – put prema unaprjeđenju kvalitete.“ Izbor teme ovog stručno znanstvenog skupa, bio je logičan slijed napora Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, znanstvenika Filozofskog fakulteta u Splitu i Zagrebu te praktičara dječjih vrtića u Republici Hrvatskoj, koji su posljednjih godina intenzivno radili na razvoju metodologije i instrumenata za praćenje kvalitete rada ustanova ranog i predškolskog odgoja. Kako bi se potreba kontinuiranog samovrjednovanja ustanova približila široj stručnoj javnosti, organiziran je i ovaj skup koji uz niz predavanja, radionica, diskusijskih grupa, prikaza uspješne prakse, predstavljanja Priručnika za samovrjednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja, k tomu publicira i znanstvenu monografiju pod nazivom Prema kulturi (samo)vrjednovanja ustanove ranog i predškolskog odgoja – izazov za promjene te Zbornik radova Skupa pod nazivom Samovrjednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja – put prema unaprjeđenju kvalitete.

Osim organiziranja stručno – znanstvenog Skupa Dani predškolskog odgoja splitsko dalmatinske županije „Mirisi djetinjstva“ te sudjelovanja na brojnim radionicama, aktivima, predavanjima kojima je bio cilj stručno usavršavanje, ove pedagoške godine, po prvi put u dječjim vrtićima „Čarobni pianino“, provodio se ciklus Unicef –

ovih radionica za roditelje pod nazivom „Rastimo zajedno“. Škola za roditelje provodila se kroz 11 radionica za roditelje koje su osmišljene pod autorskom palicom prof. Ninoslava Pećnik i prof. Branka Starc a u suradnji i suglasnosti Unicef – a. Radionice su nastale kao odgovor na potrebu da djeca od samog početka života budu poštovana u svojim ljudskim pravima, a da ih roditelji i drugi odgajatelji sigurnom voditeljskom rukom podržavaju u njihovom rastu i razvoju. Program „Rastimo zajedno“, educira i ojačava roditelje kako podizati djecu u skladu sa suvremenim spoznajama o rastu i razvoju djece, a u skladu s Konvencijom i u najboljem interesu. Upravo po tome je ovaj program program izuzetno značajan u ostvarenju prava roditelja na podršku u roditeljstvu, što je također odredba Konvencije i zadaća svih njenih potpisnika. U skladu s svim gore navedenim i dječji vrtić Čarobni pianino je prepoznao potrebu za provođenjem ovog programa te je tijekom pedagoške godine 2012. / 2013. održan ciklus radionica „Rastimo zajedno“ za zainteresirane roditelje koji se provodio tijekom veljače, ožujka i travnja 2013. godine u prostorijama dječjeg vrtića „Čarobni pianino“, u Brodarici.

Defektolog - stručni suradnik u odnosu na dijete

Pedagoška godina 2012./2013. Započela je trijažnim ispitivanjem, kojim su obuhvaćeni svi objekti dječjeg vrtića „Čarobni pianino“. Trijažnim ispitivanjem obuhvaćeno je 100 djece, posebno djece starije dobi gdje se nastojao utvrditi:

- psihosocijalni status djeteta
- ispitivanje jezične razvijenosti kod starije djece (pred polazak u školu)
- potrebne intervencije za djecu sa višestrukim teškoćama (pervazivni razvojni poremećaj, Aspergerov sy, Down sy. , hipotonija, hipertonija, niži intelektualni status djeteta, specifični kognitivni problemi u području sposobnosti, deficit pažnje, poremećaji u ponašanju)
- intervencije prema djeci kod kojih se manifestiraju ostali razvojni poremećaji koji se javljaju u predškolsko doba (tik, enureza, enkopreza, poremećaji uzimanja hrane, noćne more, mjesečarenje, stereotipni pokreti, selektivni mutizam, drugo)
- intervencije i praćenje ponašanja i stanja djece koja mogu biti znak rizika za kasniji razvoj – iziskuju stručnu pozornost (neadekvatna privrženost, teško „odgovivo“, - temperament, teškoće u prilagodbi, proživljeno traumatsko iskustvo, izrazita povučenost, osamljenost, sramežljivost, nekontrolirani ispadi bijesa, agresija, autoagresija, drugo)
- Intervencije i praćenje problema vezani uz funkcioniranje obitelji – iziskuju stručnu pozornost (tretman CZSS – socijalno ekonomske prilike, skrbništvo, udomiteljstvo, smrt u obitelji, teža bolest u obitelji, alkoholizam, ovisnosti, razvod roditelja, roditelj u inozemstvu, zatvoru, zlostavljanje, zanemarivanje, drugo)

Popis djece koja su uključena u tretman ili su bili u postupku pedagoškog promatranja defektologa – stručnog suradnika, prikazana su u tabeli 1.

R.B.	KRON. DOB	PROBLEMI U INTELEKTUALNOM FUNKCIONIRANJU					SPECIFIČNI KOGNITIVNI PROBLEMI U PODRUČJU SPOSOBNOSTI	DEFICIT PAŽNJE/ HIPERAKTIVNI POREMEĆAJ	PERVAZIVNI RAZVOJNI POREMEĆAJI	POREMEĆAJI U PONAŠANJU	POREMEĆAJI U EMOCIONALNOM RAZVOJU i POREMEĆ. RASPOLOŽENJA
		granično intelekt. funkc.	laka	umjerena	teža	teška					
							vizualno – motoričkih, psiho-lingvističkih, matematičkih, pamćenja, i drugo	pretežno nepažljivi tip, hiperaktivno-impulzivni tip, kombinirani tip	autistični poremećaj, Aspergerov, Rettov, dezintegrativni poremećaj	poremećaj s prkošenjem i suprotstavljanjem, poremećaj ophodenja, drugo	anksiozna stanja zbog separacije, generalizirana anksioznost, fobije, depresivna stanja, drugo
1	4 g.	*					*		*		
2	5 g.						*				
3	6 g.						*		*		
4	7 g.						*				
5	7 g.								*		
6	6,5										*
7	4,5						*				
8	4,0								*		
9	6,6							*			
10	5 g.						*				
11	3,5						*				
12	3,5						*				
13	6,5						*				
14	6 g						*				
15	4,5										
16	4,5								*		
17	4,5								*	*	
18	5 g.								*		

R.B.	KRONDOB	OSTALI RAZVOJNI POREMEĆAJI KOJI SE JAVLJAJU U PREDŠKOLSKO DOBA	PONAŠANJA I STANJA DJECE KOJA MOGU BITI ZNAK RIZIKA ZA KASNIJI RAZVOJ - IZISKUJU STRUČNU POZORNOST	PROBLEMI VEZANI UZ FUNKCIONIRANJE OBITELJI - IZISKUJU STRUČNU POZORNOST	BOLESTI DJECE RANE I PREDŠKOLS DOBI
		tik, enureza, enkopreza, porem. uzimanja hrane, noćne more, mjesečarenje stereotipni pokreti, selektivni mutizam, drugo	neadekvatna privrženost, teško «odgojivo» – temperament, teškoće u prilagodbi, proživljeno traumatsko iskustvo, izrazita povučenosť, osamljenost, sramežljivost, nekontrolirani ispadi bijesa, agresija, autoagresija, drugo	tretman CZSS – soc-ek prilike, skrbništvo, udomiteljstvo, smrt u obitelji, teža bolest u obitelji, alkoholizam, ovisnosti, razvod roditelja, roditelj u inozemstvu, zatvoru, zlostavljanje, zanemarivanje, drugo	Alergije (sve vrste) celijakija Dijabetes melitus, dermatitis atopica,
19	6,5		*		
20	5 g.			*	
21	4,5			*	
22	4,5			*	
23	4,5			*	
24	4 g.		*		
25	6 g.		*		
26	5 g.		*		
27	6,5		*		
28	7 g.		*		
29	6 g.		*		
30	5 g.		*		
31	5 g.		*		
32	5 g.		*		
33	5 g.			*	
34	4 g.			*	
35	3 g.			*	
36	4 g.			*	
37	5 g.			*	
38	3 g.			*	
39	4 g.			*	
40	5 g.			*	
41	5 g.		*		
42	4 g.				*
43	5 g.				*
44	5 g.				*

R.B.	KRON. DOB	PROBLEMI U INTELEKTUALNOM FUNKCIONIRANJU					SPECIFIČNI KOGNITIVNI PROBLEMI U PODRUČJU SPOSOBNOSTI	DEFICIT PAŽNJE/ HIPERAKTIVNI POREMEĆAJ	PERVAZIVNI RAZVOJNI POREMEĆAJI	POREMEĆAJI U PONAŠANJU	POREMEĆAJI U EMOCIONALNOM RAZVOJU i POREMEĆ. RASPOLOŽENJA
		granično intelekt.	laka	umje rena	teža	teška					
							vizualno – motoričkih , psiho-lingvističkih, matematičkih , pamćenja, i drugo	pretežno nepažljivi tip, hiperaktivno-impulzivni tip, kombinirani tip	autistični poremećaj, Aspergerov, Rettov, dezintegrativni poremećaj	poremećaj s prkošenjem i suprotstavljanjem, poremećaj ophođenja, drugo	anksiozna stanja zbog separacije, generalizirana anksioznost, fobije, depresivna stanja, drugo
1	5 g.						*				
2	6 g.	*									
3	4 g.						*				
4	4,5 g						*				
5	2,5								*		
6	5 g.		*				*				
7	2.g										
8	6.g						*				
9	6 g										*
10	6 g.						*				
11	7 g										*
12	3,5								*		
13	6 g							*			
14	4 g								*		
15	7 g		*								
16	5.g						*				

R.B.	KRONDOB	OSTALI RAZVOJNI POREMEĆAJI KOJISE JAVLJAJU U PREDŠKOLSKO DOBA	PONAŠANJA I STANJA DJECE KOJA MOGU BITI ZNAK RIZIKA ZA KASNIJI RAZVOJ - IZISKUJU STRUČNU POZORNOST	PROBLEMI VEZANI UZ FUNKCIONIRANJE OBITELJI - IZISKUJU STRUČNU POZORNOST
		tik, enureza, enkopreza, porem. uzimanja hrane, noćne more, mjesečarenje stereotipni pokreti, selektivni mutizam, drugo	neadekvatna privrženost, teško «odgojivo» – temperament, teškoće u prilagodbi, proživljeno traumatsko iskustvo, izrazita povučenosť, osamljenost, sramežljivost, nekontrolirani ispadi bijesa, agresija, autoagresija, drugo	tretman CZSS – soc-ek prilike, skrbništvo, udomiteljstvo, smrt u obitelji, teža bolest u obitelji, alkoholizam, ovisnosti, razvod roditelja, roditelj u inozemstvu, zatvoru, zlostavljanje, zanemarivanje, drugo
17	2,5		*	
18	6 g.		*	
19	7 g.		*	
20	3,5	*		
21	6 g			*
22	3 g		*	*
23	3 g.		*	
24	4 g.		*	
25	4 g.		*	
26	4 g.		*	
27				
28	3,5 g		*	
29	3,5 g		*	
30	4 g.		*	
31	4 g		*	
32	4 g		*	
33	6, g		*	
34	6.g		*	
35	3 g			*
36	4 g			*
37	4 g			*

Osim gore navedenih intervencija i praćenja ponašanja djece uključene u dječje vrtiće „Čarobni pianino“, 28 djece je upućeno na savjetovanje kod logopeda, zbog toga što smo trijažnim ispitivanjem govora djece (ispitivanje artikulacije, auditivne diskriminacije i jezične razvijenosti djece) utvrdili kako razvijenost govora djeteta nije u skladu sa kronološkom dobi. Isto tako, u pedagoškoj godini 2012./2013. 35 predškolaca je obuhvaćeno testiranjem koje je obuhvaćalo testiranje razvoja predintelektualnih funkcija, na temelju čijeg se stupnja razvoja mogu otkriti specifične poteškoće za usvajanje početnog čitanja i pisanja.

Defektolog u odnosu na odgojitelje

Kontinuirana suradnja između članova stručnog tima i odgojitelja - kao najvažnijih čimbenika u razvoju djeteta ni ove godine nije izostala, naprotiv još je veća i uspješnija. Svi članovi stručnog tima, kontinuirano su radili na kvalitetnoj komunikaciji i suradnji između stručni tim – odgojitelji jer je to najvažnija karika u pomoći djeci i roditeljima. Korištenjem i nabavom nove stručne literature vezane za tematiku djece s teškoćama u razvoju odgojitelji dobivaju nove informacije i spoznaje koje im pomažu i koriste u odgojno-obrazovnom radu.

Kvalitetne uvjete za razvoj djece bez obzira na vrstu teškoće ili posebne potrebe osiguravali smo kroz cijelu godinu. Informiranost i senzibiliziranost odgojitelja posebno je doprinijela prepoznavanju posebnih potreba djece koja nisu bila vidljiva na početku pedagoške godine. Nakon prepoznavanja, samo upućivanje roditelja i djeteta na daljnji tretman može biti veoma neugodno ili zastrašujuće. Mi smo shvatili da je u takvim situacijama najvažnije slijediti rezultate svojih zapažanja i intuiciju temeljenu na odnosu s djetetom te smo mu na svaki način nastojali osigurati potrebnu pomoć i podršku roditeljima.

Trijažnim postupkom djece po odgojnim skupinama, a uz pomoć odgojitelja dobili smo informacije o djeci za koju oni smatraju da bi trebali dodatnu stručnu pomoć, odnosno podršku. U sklopu trijaže dobiveni su detaljni podaci o psihofizičkom statusu pojedinog djeteta koji su suradnjom odgojitelja i cijelog stručnog tima na kraju i potvrđeni. Kao i protekle dvije godine, prilikom detekcije poteškoće u trenutnom funkcioniranju pojedinog djeteta, stručno razvojna služba vodila se hodogramom pedagoške opservacije:

Hodogram pedagoške opservacije:

- Pedagoška opservacija provodi se kada se kod upisa ili tijekom pohađanja dječjeg vrtića pojavi sumnja ili zapažanje o razvojnoj teškoći djeteta.
- O pokretanju opservacije stručni tim pisanim putem (obrazac za pokretanje opservacije) obavještava ravnateljicu vrtića i roditelje djeteta koje upućuje na potrebne medicinske specijalističke preglede (prikupljanje potrebne dokumentacije).
- Stručni tim planira i izrađuje plan opservacije (što, tko, kada, način vođenja bilježaka/protokola).
- Opservaciju provode matični odgojitelji djeteta i stručni tim (defektolog, psiholog, pedagog), u trajanju od jednog do tri mjeseca, a poslije početnog razdoblja prilagodbe djeteta na vrtić.
- Kod pokretanja opservacije matični stručni tim i defektolog-stručni suradnik pomažu odgojiteljima tako da zajedno sastavljaju kriterije praćenja djeteta, a pomažu im i konzultacijama i preporukama o stručnoj literaturi. Opservaciju koordinira stručni suradnik iz matičnog stručnog tima ili defektolog-stručni suradnik, ovisno o dogovoru
- Zabilješke odgojitelja i stručnog tima o praćenju djeteta dio su dosjea o djetetu.
- Matični stručni tim izrađuje mišljenje i daje prijedlog za upis u odgovarajuću odgojno-obrazovnu skupinu i program nakon razdoblja opservacije koje traje do 3 mjeseca.
- Mogući prijedlozi nakon opservacije su:
  - a) dijete ostaje gdje je i upisano, uz obrazloženje tj. argumente
  - b) dijete se upisuje u odgovarajući program unutar dječjeg vrtića
  - c) prijedlog o ispisu djeteta ako dječji vrtić nema osigurane uvjete u kojima može zadovoljiti posebne potrebe djeteta

* Postupak po odluci iz točke 8. realizirat će se najduže do 6 mjeseci od upisa djeteta u vrtić.

* Pisano mišljenje koje pri kraju opservacije sastavlja matični stručni tim sadrži:

- a) tko je sudjelovao u opservaciji (ime i prezime, zvanje)
- b) vrijeme trajanja opservacije
- c) sažetak opservacije
- d) prijedlog o izradi individualiziranog programa za dijete

* Prijedlozi nakon završetka opservacije:

a) ako je prijedlog i mišljenje stručnog tima da dijete ostaje gdje je upisano, o tome se obavještava ravnateljica dječjeg vrtića

b) ako je prijedlog i mišljenje stručnog tima da se dijete upiše u odgojno-obrazovnu skupinu s kraćim boravkom, defektolog unaprijed obavlja potrebne dogovore s odgojiteljem te odgojno-obrazovne skupine (upoznaje ga s rezultatima opservacije, djetetovim medicinskim nalazima, dogovara eventualni uvid roditelja u rad obzirom na program rada za djecu s teškoćama u razvoju).

Ono što bi posebno istaknuli kao važan doprinos inkluziji djece s teškoćama u razvoju je činjenica kako smo, u sklopu stručnog usavršavanja odgojitelja, provodili stručne aktivne i radionice koji su imali za cilj stvaranje okoline oslobođene predrasuda te prihvaćanje različitosti. Upravo te ciljeve ostvarili smo provodeći projekt „Novi prijatelj“ koji je već spomenut u uvodu ovog godišnjeg izvješća. Prilikom učenja o individualnim razlikama, djeca su se upoznala s lutkama prirodne veličine koje imaju neku od posebnih potreba. Lutke mogu napraviti odgajatelji, roditelji, dobrovoljci i dr. Ono što posebno želimo istaknuti je činjenica kako smo provodeći ovaj projekt u objektima dječjeg vrtića „Čarobni pianino“, uključili i roditelje, koji su ovaj projekt rado prihvatili, sudjelovali u njemu te ga na koncu vrednovali. Vjerujemo, kako smo upravo provodeći ovaj projekt u objektima naših dječjih vrtića, na najbolji način stvarali temeljne uvjete za uključivanjem djece s teškoćama u razvoju, kojem je cilj upravo živjeti s razlikama. Projekt je započeo u listopadu 2012. g., kada se u objekt „Varoš“ uključila se djevojčica K. N. (4,5) s višestrukim teškoćama u razvoju. Iako su djeca, od strane odgojiteljica, bila pripremljena na dolazak nove djevojčice, po uključivanju djevojčice u skupinu, uočavamo dječja pitanja vezana za njene posebnosti: „Zašto ona ne govori?“, „Zašto ne jede sama, a veća je od mene?“, „Zašto nema zube?“. Uočavajući jasnu inicijativu djece u pronalaženju odgovora na svoja pitanja o uočenim posebnostima spomenute djevojčice, a s ciljem približavanja djeci pojma različitosti te stvaranja optimalnih uvjeta za uključivanje djevojčice K. N., odlučili smo se na provođenje niza aktivnosti i stvaranje poticajnog okruženja u

vrtiću. Iz svega navedenog nastao je projekt zamišljen na način da odgojiteljice i djeca proširuju svoja svakodnevna iskustva o individualnim razlikama kroz izradu i uključivanje lutke s posebnim potrebama u odgojnu skupinu. Projekt je započeo kreativnom radionicom na kojoj su djeca s roditeljima, odgojiteljicama i stručnim suradnicama vrtića izradila Veru - lutku u prirodnoj veličini djeteta. Lutka je dobila obilježja slabovidne osobe koja nosi naočale za vid. Vera – lutka/djevojčica predstavljena je djeci u skupini i s vremenom se uključila u sve aktivnosti s djecom. Upoznajući Veru djeca su se upoznavala s obilježjima slabovidnih osoba i sve više su uočavala razliku između slijepih i videćih osoba. Osluškivanjem dječje znatiželje, u vrtiću je nastao centar taktilnih osjeta koji sadrži materijale za provođenje aktivnosti, npr. simulacije vida (gledanje kroz gazu i zamagljeno staklo), siluete, prepoznavanje predmeta zavezanih očiju i sl. Nadalje, projektom se nastojalo senzibilizirati roditelje na individualne razlike, što se pokušalo ostvariti odlaženjem lutke Vere u posjete djeci i njihovim roditeljima tijekom vikenda. Vera je sa sobom nosila pismo za roditelje s prijedlogom aktivnosti koje roditelji mogu provoditi sa svojom djecom, a u svrhu osvještavanja i prihvaćanja različitosti. Iz obiteljskih posjeta, nastao je album fotografija „Novi prijatelji“. Za ostvarivanje postavljenog cilja projekta, osim roditelja, u projekt smo uključili i slijepu osobu, gđina. D. S., koji je posjetio djecu u skupini zajedno sa svojim psom vodičem Čipom. Također, ostvarena je suradnja sa Centrom za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ iz kojeg nam je u posjet došla rehabilitatorica M. S. koja je djeci pokazala aktivnosti i didaktičke igre za početno usvajanje Braillovog pisma, a sa sobom je donijela i stroj za pisanje Braillovog pisma koji je djeci bio posebno zanimljiv. Kroz život i svakodnevne aktivnosti s Verom, primijećeno je kako djeca sve više uočavaju i prihvaćaju različitosti, što smo vrednovali povećanjem broja međusobnog pomaganja u svakodnevnim aktivnostima te bilježenjem sadržaja razgovora djece o tome kako vide predmete uz korištenje povećala, gaze i zamagljenog stakla. Uspješno ostvarenje postavljenog cilja projekta pozitivno vrednujemo i zbog broja posjeta lutke Vere obiteljima djece u skupini, kao i sadržaja albuma „Novi prijatelji“, koji osim fotografija sadrži povratne informacije roditelja o njihovim iskustvima tijekom provedenog vikenda s lutkom Verom i djecom. Iz aktivnosti tijekom projekta nastala je slovarica na Braillovom pismu čiji su autori djeca. Razvojem projekta i provođenjem aktivnosti uočeno je niz situacija koje nam govore u prilog razvoju prosocijalnih ponašanja djece. Naime, u komunikaciji među djecom uočava se empatija, prihvaćanje različitosti, privrženost djevojčici K. N.

što primjećujemo kroz veći broj interakcija djece s novoupisanom djevojčicom, pozivima djevojčice K. N. u igru, uključivanjem u grupne aktivnosti te pomaganjem djevojčici u svakodnevnim aktivnostima (odijevanje, obuvanje...). Sve navedeno potkrjepljujemo dnevnim zapažanjima, foto i video dokumentacijom, porukama roditelja o projektu, sadržajem albuma „Novi prijatelji“ i sl. Potaknuti entuzijazmom roditelja i interesom djece nastavljamo i dalje omogućavati djeci brojne poticaje te stvarati okruženje koje ih na pravi način - spoznajom na vlastitom iskustvu i istraživanjem - priprema za svijet u kojem živimo. Projekt je saživio u dječjem vrtiću „Čarobni pianino“ – Varoš, Split, te je prezentiran na regionalnoj smotri projekata. Na regionalnoj smotri projekata, projekt „Novi prijatelj“ je dobio priliku od struke prezentirati se na državnoj smotri projekata održanog u svibnju 2013., u prostorijama MZOS – a.

Tabela radionica, predavanja i stručnih aktiva za odgojitelje

Datum	Tema
listopad/2012.	„Vizija i misija ustanove“
studeni/2012.	„Novi prijatelji“ – upoznavanje s programom Novi prijatelj (uvođenje lutke sa posebnim potrebama) u svrhu pripreme djece i odraslih na integraciju i inkluziju djece sa teškoćama
prosinac/2012.	„Novi prijatelji“ – upoznavanje sa metodikom rada prilikom uvođenja lutke sa obilježjima slabovidne osobe u odgojnu skupinu
siječanj/2013.	„Grafomotorika kod djece predškolske dobi“
veljača/2013.	„Priprema djece za polazak u školu“
ožujak/2013.	„Agresivno ponašanje u dječjem vrtiću“
travanj/2013.	Regionalna Smotra projekata – prezentacija projekta „Novi prijatelji
lipanj/2013.	Prezentacija s državne smotre projekata - projekt „Novi prijatelj“

Defektolog u odnosu na roditelje

Suradnja s roditeljima u ovoj pedagoškoj godini 2012/2013. Ostvarena je kroz različite oblike suradnje s roditeljima i to kroz:

- Suradnja s roditeljima prilikom upisa djeteta s teškoćama u razvoju te kroz cijeli postupak pedagoške opservacije
- Suradnja s roditeljima u savjetovalištu
- Razgovori s roditeljima prema interesu
- Razgovori s roditeljima prema uočenim potrebama
- Predavanje s roditeljima
- Radionice s roditeljima

Bitno nam je istaknuti kako je dječjim vrtićima „Čarobni pianino“ uključeno je 9 djece s pervarzivnim razvojnim poremećajem, koji su bili uključeni u individualan rad s defektologom ustanove. Zbog uočene potrebe ostvarili smo kontakt i uspješnu suradnju sa Centrom za autizam i Agencijom za odgoj i obrazovanje. Kvalitetne uvjete za razvoj djece bez obzira na vrstu teškoće ili posebne potrebe osiguravali smo kroz cijelu godinu. Informiranost i senzibiliziranost odgojitelja posebno je doprinijela prepoznavanju posebnih potreba djece koja nisu bila vidljiva na početku pedagoške godine. Nakon prepoznavanja samo upućivanje roditelja i djeteta na daljnji tretman može biti veoma neugodno ili zastrašujuće. Mi smo shvatili da je u takvim situacijama najvažnije slijediti rezultate svojih zapažanja i intuiciju temeljenu na odnosu s djetetom te smo mu na svaki način nastojali osigurati potrebnu pomoć i podršku roditeljima. Kroz pedagošku godinu 2012. / 2013. U dječjem vrtiću „Čarobni pianino“ po prvi put održao se seminar za roditelje „Rastimo zajedno“. Radionice su nastale kao odgovor na potrebu da djeca od samog početka života budu poštovana u svojim ljudskim pravima, a da ih roditelji i drugi odgajatelji sigurnom voditeljskom rukom podržavaju u njihovom rastu i razvoju. Program „Rastimo zajedno“, educira i ojačava roditelje kako podizati djecu u skladu sa suvremenim spoznajama o rastu i razvoju djece, a u skladu s Konvencijom i u najboljem interesu. Upravo po tome je ovaj program program izuzetno značajan u ostvarenju prava roditelja na podršku u roditeljstvu, što je također odredba Konvencije i zadaća svih njenih potpisnika. Čarobni pianino je prepoznao potrebu te je tijekom pedagoške godine 2012./2013. održan ciklus radionica „Rastimo zajedno“ za zainteresirane roditelje, koji se provodio tijekom veljače, ožujka i travnja 2013.g.

VRIJEME	TEMA
05.veljače	- 1 radionica za roditelje „Rastimo zajedno“
12. veljače	- 2 radionica „Rastimo zajedno“
19.veljače	- 3 radionica „Rastimo zajedno“
26.veljače	-4 radionica „Rastimo zajedno“
05. ožujka	- 5 radionica „Rastimo zajedno“
12. ožujka	- 6 radionica „Rastimo zajedno“
19. ožujka	- 7 radionica „Rastimo zajedno“
26. ožujka	- 8 radionica „Rastimo zajedno“
02. travanj	- 9 radionica „Rastimo zajedno“
09. travanj	- 10 radionica „Rastimo zajedno“
16. travanj	- 11 radionica „Rastimo zajedno“
10. prosinca	- Radionica za roditelje – „Novi prijatelj“ – edukacija za rad s djecom s teškoćama u razvoju
veljača 2013.	Predavanje „Priprema djece za polazak u školu – I dio“
ožujak 2013.	Predavanje „Priprema djece za polazak u školu – II dio“
travanj 2013.	Predavanje „Agresivnost u dječjem vrtiću“
lipanj 2013.	Prezentacija sa državne smotre-prezentacija projekta „Novi prijatelj“

Stručno usavršavanje:

I u ovoj pedagoškoj godini, posebnu pozornost smo posvetili stručnom usavršavanju. Stručno usavršavanje predstavlja temelj rada stručnog suradnika i cilj mu je kontinuirano se osposobljavati kako bi bili sposobni odgovarati na potrebe u društvu. Ove pedagoške godine posebnu smo pozornost posvetili stručnom usavršavanju te sudjelovanje na svakom predavanju ili stručnom aktivu izvan ustanove, nastojali implementirati u svoj rad, bilo da se radi o

neposrednom odgojno obrazovnom radu s djecom bilo da se radi o prijenosu informacija.

Tabela stručnog usavršavanja defektologa stručnog suradnika

Vrijeme:	Tema:
14.-16.studenog 2012. -listopad 2012./AZZO/ - rujan 2012./AZZO/ -veljača 2013/AZOO -ožujak 2013/AZOO -ožujak 2013./AZOO -ožujak 2013./AZOO -lipanj 2013/AZOO -svibanj 2013/AZOO -lipanj 2013./AZOO	-Stručni skup – 18. Dani predškolskog odgoja splitsko -dalmatinske županije „Mirisi djetinjstva“ -Predškolski odgoj i naobrazba djece s oštećenjem vida u redovitim odgojno obrazovnim skupinama -Postupak uključivanja djece s teškoćama u razvoju u redovite programe predškolskog odgoja i naobrazbe -Kvaliteta rada predškolske ustanove (voditelj) - Split -Kvaliteta rada predškolske ustanove (voditelj) – Šibenik -Edukacija Inkluzija djece s teškoćama u razvoju /korak po korak/ -Projekti iz područja građanskog odgoja – regionalna smotra -Postupak uključivanja djece s teškoćama u razvoju u redovite programe predškolskog odgoja i naobrazbe
studeni / prosinac 2012. siječanj / veljača 2013.	-Evaluacijski seminar za provođenje programa „Rastimo zajedno“ - „Osnaživanje odgojitelja“ – dr.sc Ljubetić -Zlostavljanje, zanemarivanje djece Adrijana Bedrica, dipl.psih.

ZAKLJUČAK:

Djeca su odraz izazova i rađaju se s nevjerojatnom sposobnošću učenja: njihova želja za znanjem i radost istraživanja su neutaživi; Prepuna su energije i nagona za djelovanjem te su uvijek u pokretu. Njihova ponašanja govore uvijek u prilog želje za zadovoljavanjem osnovnih psiholoških potreba svakog djeteta posebno. Poštujući ove zakonitosti kroz cijelu godinu smo radili na zadovoljavanju i ispunjavanju ovih zahtjeva i potreba, istovremeno utječući i na izgradnju stavova i formiranje svijesti djece s posebnim potrebama. Naša uloga je ove godina bila i biti će stvaranje uvjeta u kojima se djeca osjećaju sigurno, uvjeta u kojima je angažirana cjelokupna ličnost djeteta, tj. kognitivno, afektivno i psihomotoričko područje, a sve to u interesu što boljeg i cjelovitog razvoja djeteta s posebnim potrebama na svim područjima razvoja.

**DJEČJI VRTIĆ ČAROBNI PIANINO
TERZIĆEVA 9
21000 SPLIT**

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE RADA VIŠE MEDICINSKE SESTRE
pedagoška godina 2012/2013**

**Zdravstveni voditelj
Elizabeta Brkljačić Pavelin
bacc.med.techn.**

Preventivna zdravstvena zaštita u okviru godišnjeg Plana i programa za pedagošku godinu 2012/2013. provodi se u dječjim vrtićima, a svakodnevni rad vezan je uz program zdravstvene zaštite djece, osiguravanje higijene i pravilne prehrane djece u dječjem vrtiću i to :

<i>Dječji vrtić Čarobni pianino - Omiš</i>	Put ribnjaka 9, Omiš
--	-----------------------------

Sa posebnim zadovoljstvom želimo istaknuti da je dana 23.05.2013.godine dječji vrtić Čarobni pianino proveo se certifikat pod brojem -136548-2013- HACCP sustava. Certifikat je izdao DNV BUSINESS ASSURANCE, koji je svojim imenom garantira sustav kvalitete u dječjem vrtiću Čarobni pianino. Ovo je sustav koji se bazira na pripremi, transportu i serviranju hrane u zemljama koje su članice EU i koja je zakonska obaveza. Haccp koji već 50 godina na sustavan način omogućava sprečavanje ili u najvećoj mjeri smanjenje rizika u procesu proizvodnje hrane. Vrijednost HACCP sustava čini njegov proaktivan pristup koji organizacija definira i analizira sve potencijalne opasnosti koje se mogu očekivati u procesu realizacija proizvoda, definira kritične kontrolne točke, te postavlja efikasne mjere kontrole radi sprečavanja pojave značajnih opasnosti. Djelatnice dječjeg vrtića Čarobni pianino zdravstvena voditeljica i odgojiteljica prisustvovala su Seminaru za Interne auditore prema Haccp zahtjevima i dobile certifikat za Internog audita Haccp course 11-12.04.2013godine. Dječji vrtić „Čarobni pianino“ zajedno sa dječjim vrtićem „Mrvica“ iz Supetra, bio glavni organizator 18. Dana predškolskog odgoja Splitsko – dalmatinske županije „Mirisi

djetinjstva“. Stručno znanstveni skup održao se u Splitu, od 14. do 16. Studenog 2012. godine pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske te, posebice, podružnica u Splitu a naslovljen je „Samovrjednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja – put prema unaprjeđenju kvalitete.

1. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DJECE

Kontinuiranim posjetama dječjim vrtićima pratila sam i ispunjavala zdravstvenu dokumentaciju djece te sljedeće evidencije u dječjem vrtiću:

- 2.5.4 evidencije o higijensko - epidemiološkom nadzoru
- 2.5.5 evidencije epidemioloških indikacija
- 2.5.6 evidencije o sanitarnom nadzoru
- 2.5.7 evidencije o zdravstvenom odgoju
- 2.5.8 imenike djece, zdravstveni dio
- 2.5.9 zdravstvene kartone djece u dječjem vrtiću

U zdravstvene kartone djece evidentirani su podatci o cijepljenju, izostancima djece iz dječjeg vrtića te razlozi izostajanja, podatci o kroničnim bolestima i mjerama posebne skrbi. Po potrebi poduzete su sve potrebite protuepidemijske mjere u slučajevima pojavnosti zaraznih bolesti.

Prije upisa djeteta u dječji vrtić obavezan je sistematski zdravstveni pregled o kojem roditelj odnosno skrbnik djeteta treba dječjem vrtiću predočiti potvrdu o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta te s obzirom na zakonsku obvezu i sukladno tome svi relevantni podaci moraju biti evidentirani u zdravstvenoj dokumentaciji. Unatoč ukazivanju na važnost sistematskog zdravstvenog pregleda djece prije upisa u dječji vrtić još uvijek određeni broj djece u pojedinim dječjim vrtićima nema ili nema odgovarajuću liječničku potvrdu o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu. Većina dječjih vrtića ishodila je liječničke potvrde .Prilikom upisa djeteta u vrtić roditelj ili skrbnik djeteta ispunjava upitnik o zdravstvenom stanju djeteta, njegovim navikama i potrebama. Popunjavanje Upitnika za roditelje neophodno je jer potvrde o obavljenom sistematskom

zdravstvenom pregledu koje izdaje izabrani pedijatar najčešće budu nepotpune ne dajući potpun uvid u zdravstveno stanje djeteta prilikom upisa u dječji vrtić.Obvezno cijepljenje djece provodilo se prema Kalendaru cijepljenja (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi). Upis djeteta u dječji vrtić uvjetovan je urednim cijepljenjem protiv zaraznih bolesti s iznimkom djece sa kontraindikacijama za pojedino cjepivo. Tijekom ove pedagoške godine provjeravala sam dokumentaciju o cijepljenju djeteta te istu evidentirala u zdravstvenu dokumentaciju .U cilju prevencije zaraznih bolesti pratilo

se zdravstveno stanje djece koja pohađaju dječje vrtiće. U provedbi protuepidemijskih mjera pratilo se zdravstveno stanje djece na kemoprofilaksi te dnevne pobole djece kao i razloge njihova izostanka iz dječjeg vrtića. U ovoj pedagoškoj godini 2012/2013 bilo je epidemioloških indikacija Varicellae u pet dječjih vrtića, Enterocolitis u 6 dječjih vrtića, Scarlatina u 3 dječja vrtića, Pneumonija u 1 dječjem vrtiću, Pediculosos u 1 dječjem vrtiću. Poduzete su sve mjere sprječavanja širenja zaraze, ostvarena suradnja sa epidemiolozima NZJZ Split te izabranim pedijatri.

Sa ciljem prevencije zaraznih bolesti provedena je edukacija djelatnika dječjih vrtića uz edukativan materijal prema zahtjevu i potrebama pojedinog dječjeg vrtića.

U Tablici 1. detaljan je prikaz svih epidemioloških indikacija, odnosno incidencija određenih zaraznih bolesti i/ili stanja u dječjim vrtićima tijekom ove pedagoške godine.

Tablica 1.

EPIDEMIOLOŠKA INDIKACIJA	BROJ OBOLJELIH
Varicellae	34
Gastroenterocolitis	17
Scarlatina	14
Mononucleosisinfectiosa	3
Pneumonija	3
Pediculosiscapitis	3

Sva djeca koja su oboljela od navedenih bolesti bila su na kućnoj njezi.

1.1.OZLJEDE

Ozljede nastale u dječjem vrtiću evidentiraju se kao i mjesto nastajanja ozljede te način zbrinjavanja ozljede. Tijekom ove pedagoške godine evidentirano je dvije (2) ozljede kod djece i to: fraktura arkade 1, posjekotina brade. Od toga ozljeda jednog u djeteta djelatnici dječjeg vrtića sanirali su sami. Liječničku obradu zahtijevala je ozljeda u jednog djeteta. Svaki dječji vrtić dužan je osigurati kutiju

prve pomoći sukladno broju djece u dječjem vrtiću te istu nadopuniti potrošenim materijalom što je i učinjeno tijekom cijele pedagoške godine.

1.2. HOSPITALIZACIJE

Tijekom pedagoške godine evidentira se svaka hospitalizacija djece koja pohađaju dječji vrtić te razlog hospitalizacije, vrijeme provedeno u bolnici kao i vrijeme izostanka djeteta iz dječjeg vrtića. Po dolasku djeteta u vrtić roditelj ili skrbnik dužan je dostaviti otpusno pismo / kopiju otpusnog pisma i preporuku liječnika ukoliko postoje indikacije za pružanje posebne skrbi djetetu po povratku u kolektiv.

Tijekom pedagoške godine 2012/2013 hospitalizirano je radi operacija tonzila(krajnika)kod šestoro djece, zatim poradi težih oblika upala pluća kod jednog(1) djeteta , febrilnih konvulzija kod jednog(1) djeteta, bolesti sustava mokraćnih i bubrežnih kanala kod dvoje (2)djece, diabetes mellitus jedno (1) dijete te epilepsija kod dvoje . Najviše djece hospitalizirano je zbog operacije tonzila (krajnika).

1.3. MJERE POSEBNE SKRBI I DJECA S POSEBNIM POTREBAMA

U dječjim vrtićima pohađaju djeca kod koje je potrebno provoditi mjere posebne skrbi u skladu sa individualnim potrebama djeteta. Prema individualnim potrebama djeteta kod kojeg je potrebno provoditi mjere posebne skrbi i zahtjevu pojedinog dječjeg vrtića provedena je edukacija djelatnika dječjeg vrtića osobito u dječjim vrtićima koje pohađaju djeca sa alergijskim reakcijama, febrilnim konvulzijama i epilepsijom te je izrađen i tiskan edukativan

letak za odgojitelje i roditelje.. Mjere posebne skrbi koje je bilo potrebno provoditi tijekom boravka djece u dječjem vrtiću i tome posvetiti određenu pozornost.

Evidentna je prisutnost velikog broja alergijskih reakcija kod djece (neurodermitis, alergijski bronhitis) najčešće na neku vrstu hrane ali i ostalih alergena pa sve do astme kao i pojavnost epilepsije, febrilnih konvulzija i diabetes mellitus.

Tablica 2:

<i>Bolesti rane i predškolske dobi</i>	<i>Broj djece</i>
<i>Alergija na mlijeko i mliječne proizvode</i>	<i>9 djece</i>
<i>Alergije na kikiriki, orašaste plodove</i>	<i>4 djece</i>
<i>Alergija na ribu i morske plodove</i>	<i>4 djece</i>
<i>Epilepsija</i>	<i>3 djece</i>
<i>Febrilne konvulzije</i>	<i>3 djece</i>
<i>Diabetes mellitus</i>	<i>2 djece</i>
<i>Celijaklija</i>	<i>2 djece</i>

U sklopu sveobuhvatne brige o općem zdravstvenom stanju djece, pozornost je usmjerena i djeci s posebnim potrebama, koja su integrirana u grupe. Provedena je edukacija djelatnika koji su upoznati sa osnovnim karakteristikama bolesti i individualnim potrebama takvog djeteta u skupini. U suradnji sa stručnom razvojnom službom tijekom pedagoške godine 2012/2013 redovito smo intervenirali i pratili djecu sa posebnim potrebama i djecu čija ponašanja i stanja mogu biti znak rizika za kasniji razvoj i iziskuju stručnu pozornost. To su:

Tablica 3:

<i>Problemi u intelektualnom funkcioniranju</i>	<i>Mentalna retardacija</i>
<i>Specifične kognitivne problemi u području sposobnosti</i>	<i>Vizualno-motoričkih, matematičkih pamćenja</i>
<i>Deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj</i>	<i>Hiperaktivno-impulzivni tip</i>

<i>Poremećaj u ponašanju</i>	<i>Poremećaj s prkošenjem i suprotstavljanjem, poremećaj ophođenja</i>
<i>Poremećaj u emocionalnom razvoju, poremećaj</i>	<i>Anksiozna stanja, fobije, depresivna stanja</i>

<i>raspoloženja</i>	
<i>Ostali razvojni poremećaj koji se javljaju u predškolsko doba</i>	<i>Tik, enureza, uzimanje hrane, noćne more</i>
<i>Ponašanja i stanja djece koja mogu biti znak rizika za kasniji razvoj- iziskuju stručnu pozornost</i>	<i>Neadekvatna privrženost, agresije, ispadi bijesa, autoagresija</i>
<i>Problemi vezani uz funkcioniranje obitelji-iziskuju stručnu pozornost</i>	<i>Skrbništvo, smrt u obitelji, alkoholizam , ovisnost, zlostavljanje</i>

2. ANTROPOMETRIJSKO MJERENJE

Djeca predškolske dobi intenzivno rastu i razvijaju se, stoga je pravilno izbalansirana prehrana u to vrijeme od izuzetne važnosti. Praćenje i ocjenjivanje prehrane integralni je dio zdravstvene zaštite djeteta. Budući da preobilna prehrana, podjednako kao i nedostatna prehrana može negativno utjecati na dječji organizam, potrebno je stalno praćenje i evaluiranje njihovog prehranbenog statusa.

Antropometrijska mjerenja vrlo su korisne i neophodne metode za ocjenjivanje stanja uhranjenosti. Njihove vrijednosti u uskoj su povezanosti sa načinom prehrane, kako za vrijeme rasta organizma tako i u kasnijoj dobi, jer sve promjene u načinu prehrane najčešće se i najbrže odražavaju na antropometrijskim vrijednostima. Neophodno je istaknuti da činioci koji utječu na rast i razvoj uz prehranu su i genetski, ekološki, bolesti, psihološki poremećaji te socijalno ekonomski uvjeti života

U suradnji sa odgojiteljima u svim dječjim vrtićima , obrada podataka izvršena je računalnim programom za antropometrijsko praćenje rasta

razvoja djece prema novim antropometrijskim standardima po preporuci Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), a čija je primjena kod nas započela još 2006. godine.

Prvo antropometrijsko mjerenje u ovoj pedagoškoj godini provedeno je tijekom studenog i prosinac 2012. godine. Mjerenje je obuhvaćeno 379 djece.

Rezultati antropometrijskog mjerenja prikazani su u

Tablici 4:

POTHRANJENO	NORMALNO UHRANJENO	PREUHRANJENO	PRETILO
2 ♂ 5 ♀	277	64	23 ♂ 8 ♀

Drugo antropometrijsko mjerenje u ovoj pedagoškoj godini provedeno je tijekom svibanj i lipnja 2013 godine. Mjerenje je obuhvaćeno 294 djece.

Rezultati antropometrijskog mjerenja za svibanj i lipanj 2013 godine prikazani su u

Tablici 5:

Tablica 5:

POTHRANJENO	NORMALNO UHRANJENO	PREUHRANJENO	PRETILO
1 ♂ 3 ♀	250	25	12 ♂ 3 ♀

Nakon provedenog antropometrijskog mjerenja sve izmjerene (visina, težina) i izračunate (BMI, percentila težine, percentila visine) vrijednosti i podatci dobiveni ovogodišnjim mjerenjem te svi podatci dobiveni mjerenjem tijekom pedagoške godine 2012/2013 upisani su u individualne liste antropometrijskog mjerenja što u velikoj mjeri olakšava praćenje djeteta tijekom višegodišnjeg pohađanja dječjeg vrtića te omogućuje uvid u

pravilan rast i razvoj djeteta ali i uočavanje bilo kakvog odstupanja u pravilnom rastu i razvoju. Obzirom da velik broj djece boravi u predškolskim ustanovama u kojima zadovoljavaju više od 75% dnevnih prehrambenih potreba vrlo je važno unaprjeđenje prehrane te kontinuirano provođenje zdravstvenog odgoja o zdravoj prehrani.

3. ZDRAVSTVENI ODGOJ

Zdravstveno odgojni rad u odgojnoj skupini izuzetno je važan i doprinosi razvoju pozitivnih stavova o zdravlju. Svaka tema iz zdravstvenog odgoja od osobite je važnosti jer razvija pravilan odnos prema sebi i svojem zdravlju. Djeca rješavanjem zadataka, odgovaranjem na pitanja, pričanjem priče postupno uče zašto i na koji način se treba brinuti o zdravlju. Prema planu i programu za pedagošku godinu 2012/2013 realizirana je tema iz zdravstvenog odgoja te ista obrađena s djecom na njima zanimljiv način kroz igru, priču, projekciju sa dvd-a, demonstraciju ili prezentaciju priče uz slikovnice.

Planirane aktivnosti zdravstveno - odgojnog rada u skupini realizirane su na temu:

3.1. Zdravlje i higijena

Higijena tijela

Čiste ruke – pola zdravlja

- prezentacija priče ili slikovnica "*Petra se ne želi oprati*"
- prezentacija priče ili slikovnica "*Operi ruke*"
- demonstracija postupka pravilnog pranja ruku s djecom
- demonstracija pravilnog postupka prilikom kihanja i kašljanja
- što treba činiti da bi se sačuvao zdravlje?
- što su to bakterije
- važnost higijene tijela
- crteži djece
- ova tema zdravstvenog odgoja obrađena je svim u odgojnim skupina djece

3.2. Oralna higijena

- zdravi zubi-Ogledalo Vašeg zdravlja
- projekcija crtanog filma Gric-Grec
- edukacija djece o odabiru pravilne prehrane od rane životne dobi u svrhu zaštite zdravlja zubi
- razvijanje pozitivnog stava prema redovitim posjetima stomatologu
- demonstracija pranja zubića na modelu
- pregled zubala

- crteži djece
- podjela pohvalnica
- ova tema zdravstvenog odgoja obrađena je u svim odgojnim skupina djece

3.3.. Čuvajmo naše oči

Pregled oštrine vida / Snellenova tablica

Pregledom oštrine vida po Snellenovim tablicama pregledano je ukupno djece 237:

Rezultati pregleda vida

- nalaz vida uredan kod 214 djece
- pregledom je utvrđeno kako vid nije uredan kod 18 djece; savjetovan pregled u izabranog pedijatra
- naočale za korekciju vida nose 5 djece
- na pregled oftalmologa čeka 8 djece

4. Zdravstveni odgoj zaposlenih u dječjem vrtiću

Posebnu pozornost , ove sam godine usmjerila i na zdravstvenoj odgoj zaposlenih u dječjem vrtiću kao i roditelja naše djece.

➤ PRVA POMOĆ

- Temperatura
- Febrilne konvulzije
- Epilepsija
- Ozljede
- Krvarenja iz nosa
- Pružanje prve pomoći u dječjem vrtiću

Ova tema je obrađena na nivou cijelog dječjeg vrtića:

Dana 21. 03. mjesec 2013. godine.

➤ BOLESTI PREDŠKOLSKOG DJETETA

- Najčešće bolesti djece u vrtiću
- Dolazak bolesnog djeteta u vrtiću

Ova tema je obrađena u par navrata na nivou cijelog dječjeg vrtića:

Dana 20.03.mjesec.2013.godine.

➤ ***Radionica sa pomoćnicama:***

- Vođenje Haccp dokumentacije
- Dezinfekcija prostorija
- DDD
- NZZJZ
- Radna oprema djelatnika

➤ ***Zdravstveni odgoj i suradnja roditelja***

Tijekom ove pedagoške godine izradila sam nekoliko letaka prema zahtjevu odgojitelja i roditelja i potrebama dječjih vrtića sa sljedećim temama:

- ✓ Vodene kozice - Varičela
- ✓ Streptokokne infekcije
- ✓ Bolesno dijete u dječjem vrtiću
- ✓ Pediculosis-Ušljivost
- ✓ Febrilne konvulzije
- ✓ Epilepsija
- ✓ Alergije

Suradnja sa roditeljima-informativni razgovori tijekom 2012/2013 pedagoške godine, odrađivala se u svrhu izrade jelovnika(bezgluteinska prehrana), febrilne konvulzije, alergije, epilepsija, diabetes mellitus.

5. HIGIJENSKO – SANITARNE MJERE

Na temelju članka 53. Zakona o hrani, a u skladu s člankom 22.Pravilnik o vođenju upisnika , registriranih i odobrenih objekata te o postupcima registriranja i odobravanju objekata u poslovanju s hranom Dječji vrtić Čarobni pianino,, Brodarica i Varoš dana 13.03.2013. i 21.03.2013., DV Solin dana 21.03.2013., DV Sinj dana

13.03.2013. DV Omiš dana 21.03.2013. DV Strožanac i Mutogras dana 13.03.2013. i 21.03.2013. DV Kaštel Gomilica, DV Kaštel Stari, DV Kaštel Lukšić i DV Resnik , dana 21.03.2013. godine upisan je u Upisnik registriranih objekata koji vodi Ministarstvo zdravlja.

U dječjim vrtićima u kontinuitetu su provođene mjere za osiguravanje higijene, kao i nadzor nad zatečenim higijenskim stanjima uz svakodnevne aktivnosti. Posebnu pozornost i značaj usmjeren je higijeni i dezinfekciji, redovitom provjetravanju prostorija, kao i obveznoj i pravilnoj primjeni higijenskog pranja ruku, što je zapravo osnova higijene i preventive. Provođen je nadzor nad djecom pri korištenju sanitarnog čvora i pravilnoj uporabi jednokratnih ručnika i dozatora sa tekućim sapunom. U sanitarnim čvorovima korišteni su ručnici za jednokratnu uporabu, kao i dozatori tekućeg sapuna. Higijenska ispravnost uzoraka namirnica do sad jedan uzorak nije odgovarao SUKLADNIM čl.14 Zakona o hrani. Uzorci briseva odgovarali su normativima za mikrobiološki čisto. U cilju osiguravanja pravilne prehrane u dječjim vrtićima opravdano je kontinuirano provođenje ispitivanja energetske vrijednosti obroka koje se provode u svim dječjim vrtićima. Sanitarni pregledi djelatnica sukladno Zakonu su izvršeni redovito. Ispunjeni su svi zakonom propisani uvjeti u skladu s odredbama Zakona o sanitarnoj inspekciji te sve djelatnice koje su obvezatne zakonom, imaju položen ispit iz "Higijenskog minimuma". Tečaj iz "Higijenskog minimuma" po osnovnom ili proširenom programu provodila je ovlaštena ustanova NZJZ - ŽSD u Splitu. Djelatnice su uspješno položile ispit. Svi dječji vrtići, imaju zakonom propisanu obvezu implementacije HACCP sustava. Sukladno tome sustavno se provodi edukacija djelatnika u svezi pravilne provedbe i ispunjavanja svih zahtjeva HACCP sustava kao i vođenje dokumentacije propisane HACCP sustavom.

6. PRAVILNA PREHRANA DJECE

Pravilna prehrana djece osigurana je redovitim brojem obroka u skladu s preporučenim količinama energije i prehrambenih tvari te je jednom mjesečno izrađivan jelovnik kako za primarne tako i za poludnevne boravke prema prehrambenom standardu i broju obroka s obzirom na duljinu boravka u dječjim vrtićima. Jelovnici prate preporuke i smjernice stručnjaka kako bi prehrana djece u

vrtićima bila što zdravija. Pažnja je usmjerena na izbor svježih namirnica, pripremi ukusnih i hranjivih obroka, estetskom posluživanju hrane te pripremi i posluživanju novog jela pri čemu je potrebno strpljenje za dulje djetetovo prilagođavanje na novu namirnicu. Tijekom pedagoške godine, posebnu pažnju i brigu posvetila sam proslavama rođendana kako bi se iste provodile na novi, odgovarajući način, sukladno novim preporukama i smjernicama u planiranju prehrane. Sve zainteresirane djelatnike posebice odgojitelje, poticala sam za što bolji, zdraviji i kvalitetniji odabir namirnica prilikom provedbi proslava rođendana. Vrtići bi trebali njegovati ovakav pristup proslavama rođendana jer na taj način djeci dajemo priliku da se kreativno izražavaju te da upoznaju druge, svakako zdravije načine proslave rođendana. Pažnja je usmjerena i zadovoljavanju primarnih djetetovih potreba za vodom, odnosno osiguravanje dovoljne količine pitke vode tijekom boravka djece u vrtiću i to na odgovarajući način. Postupak samoposluživanja omogućuje djeci spoznaju o njihovim pravima, potiče samostalnost, usvajanje navika kulturnog ponašanja i ophođenja, odstranjuje osjećaj prisile te jača motivaciju za konzumacijom obroka. Pravilna prehrana iznimno je važna tijekom cijelog života. Od presudnog je značaja u vrijeme intenzivnog rasta i razvoja. U ranom djetinjstvu utječe preventivno i izravno na rast, kognitivni i fizički razvoj i ispunjenje genetskog potencijala.

7. STRUČNO USAVRŠAVANJE

U cilju što kvalitetnijeg rada zdravstvenog voditelja i odgovornosti koju ima, stručnost i educiranost od izuzetne su važnosti u ovom zahtjevnom i odgovornom poslu te ukazuje na potrebu trajnog stručnog usavršavanja te sudjelovanja na stručnim seminarima, tečajevima i skupovima. Svaka medicinska sestra mora biti član Hrvatske komore medicinskih sestara (HKMS) koja joj omogućuje trajno usavršavanje i licencu za samostalni rad. Detaljni podatci o stručnoj edukacije tijekom ove pedagoške godine prikazani su u *Tablici 6:*

Obvezne teme stručnog usavršavanja prema planu i programu ustanove:

Tablica 6:

DATUM	TEMA
17.10.2013.	Radionice osnaživanja odgojitelja i stručnih suradnika , dr.sc.mr.Maja Ljubetić
14,15 i 16.11.2012.	Stručno znanstveni skup 18.Dani predškolskog odgoja, DV MRVICA I DV ČAROBNI PIANINO
30.11.2012.	Analiza i vrednovanje odgojno obrazovnog rada – refleksija
04.12.2013.	Radionice- Novi prijatelji, stručno razvojna služba Dv Čarobni pianino
10.12.2012.	Radionica osnaživanja odgojitelja i stručnih suradnika
29.01.2013.	Grafomotorika kod djece predškolske dobi, Tamara Slavinjak, prof
07.02.2013.	Zlostavljanje djece u postupku razvoda braka roditelja, Adriana Bedrica, dipl.psih.
06.mjesec.	Prezentacija projekata Novi prijatelji, Reljić, Bekić, Kovačević

Područja posebnog stručnog interesa:

Tablica 7:

DATUM	TEMA
04.10.2012.	Prehrambeno zdravlje djece predškolske dobi, AZOO- centar za odgoj i obrazovanje Vinka Bek
22.02.2013.	Kronično bolesno dijete u dječjem vrtiću „Prikaz skrbi za dijete u vrtiću“, Ivka Leko , bacc.med.techn.

27.02.2013.	Alergije u dječjoj dobi inkluzije djece s oštećenjem vida u dječjem vrtiću, Bosiljka Čondić, bacc.med.techn.
<u>20.03.2013.</u>	Regionalna smotra projekata, AZOO
11-12.04.2013.	Seminar za Interne auditore prema Haccp zahtjevima, Nevenka Vdović, DNV Business Assurance
20.05.2013.	Državna smotra projekata, AZOO, Silić Andrea, prof. I. Stričević, prof. Maleš Dubravka, prof.
24.05.2013.	Prehrambeno zdravlje djece predškolske dobi, Nevenka Mrše, bacc.med,techn. Viktorija Bušić,bacc.med.techn.

U dječjem vrtiću Čarobni pianino od 22.07-26.07.2013.godine obavljala je praksu učenica iz srednje prehrambene škole- smjer nutricionist. Upućena je u pravilnu prehranu djece utvrđuje se propisom koji donosi Ministarstvo zdravlja. Izrada jelovnika, planira se i provodi prema preporučenim količinama energije i prehrambenih tvari. Obilazak centralne kuhinje i uvid u Haccp dokumentaciju. Izuzetnu pomoć, potporu i suradnju uspješno sam ostvarila sa NZJZ Splitsko – dalmatinske županije i sa kolegicama privatnih-vjerskih vrtića. Veliko hvala svim dragim suradnicima/djelatnicima dječjih vrtića Čarobni pianino na predanom radu, suradnji i ukazanom povjerenju.

Zahvaljujem na razumijevanju , pomoći i ostvarenju zadanih ciljeva Upravi i svojim kolegicama stručno -razvojne službe dječjeg vrtića Čarobni pianino.